Kansanvallan ja vapauden asiaa ajava suomenkielinen päivälehti Yhdysvalloissa

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja ja edistystä seuraava suomenkielinen päivälehti Amerikassa

Maanantaina, Tammik. 25 p. — Monday, Jan. 25

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY—LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S.—EST. 1905

39:s vuosikerta—Vol. XXXIX— No. 20 — 1943

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa: Vuosikerta ..... $6.50 Kolme kuukautta ... $2.00 Puoli vuotta ..... $3.50 Kuukausi ..... 75c *Suomeen:* 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjatilaukset sekä kaikki liikeasioita ja konttoria koskevat kirjeet ovat lähetettävät osoitteella: Raivaaja, Fitchburg, Mass. Konttorin puhelin 332. *John Suominen, Mgr.* Toimituksen 331

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 3, 1897. *Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.*

Ilmoitushinnat:—Satunnaiset ilmoitukset 60 senttiä palstauuma. Seisovista ilmoituksista annetaan tarkempia tietoja kysyttäessä. Paikkakuntain uutisilmoitukset 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

Subscription Rates in the United States and Canada: For 1 year ..... $6.50 For 3 months ..... $2.00 For 6 months ..... $3.[illegible] For 1 month ..... 75c *To Finland:* 1 year $10.00, 6 m. $5.50

Venäläiset koettavat saartaa suuren natsiarmeijan etelä-Venäjällä

Noin 185,000 miestä sanotaan olevan joutumaisillaan kierrokseen Rostovin eteläpuolella

MUSTANMEREN LAIVASTO TOIMII

Lisää amerikalaisia tankkijoukkoja lähetetty taisteluun Tunisiassa

(Sähkösanoma)

Moskova, tammik. 25 p. — Venäjän Kaukaasian armeijat ilmavoimien ja Mustanmeren laivaston avustamina, koettivat tänään muodostaa rautaisen renkaan Rostovin linjan eteläpuolella olevien natsijoukkojen ympärille, joita arvioidaan olevan noin 185,000 miestä.

Samoten pohjoiseen päin Armavirista ja länteen pitkin Voroshilovsk-Krasnodar rautatietä, neuvostojoukot olivat tykinkantamalla Krapotkinista, edettyään 25 mailia yhdessä yössä.

Krapotkinin valloitus jättäisi ainoastaan yhden tärkeän rautatieristeyksen — Tikhoretskin — natsien käsiin Rostovin eteläpuolella.

Mustanmeren rannikolla punaisen laivaston ja sen ilmaaseen kerrottiin pommittelevan natsiyksikköjä Novorossiskin pohjoispuolella — mikä mahdollisesti on merkkinä siitä, että saksalaiset koettavat evakuoida kaukaasialaisia joukkojaan Kertshin salmen yli Krimillä.

Kun suurin osa Kaukaasian rautatieverkostosta on nyt jälleen venäläisten käsissä, taikka katkaistu tärkeistä kohdista, neuvostolaiset toivovat, että suurin osa tuolla alueella olevista natsijoukoista voidaan tuhota.

Mustanmeren lentoaseen kerrottiin toimivan Tuapsen ja Novorossiskin alueiden asemista, iskien natsien lentoasemia, junia ja laivoja.

Suunnattomia määriä elintarvikkeita, ammukkeita ja vankeja kerrotaan joutuneen venäläisten käsiin heidän valloitettua tusinoittain Kaukaasian kaupunkeja ja kyliä.

Satoja Kaukaasian kansalaisia vapautetulla alueella tuli esiin piilopaikoistaan vuoristossa ja yhtyi eteneviin venäläisten kolonneihin. Kislovodoskin alueella kerrottiin kasakoiden hevosineen järjestyvän vapaaehtoisiksi pataljooniksi taistelemaan karaistujen punaisen armeijan yksiköiden rinnalla.

Vastoinkäymiset alkavat huolettaa natseja.

Sähkösanoma

Tukholma, tammik. 25 p. — Nähtävästi valmistaen saksalaisia vastaanottamaan uutisia tuhoisasta tappiosta itärintamalla, natsien pää-äänenkannattaja Völgischer Beobachter tänään muistutti v. 1918 olosuhteista, "jolloin saksalaisten heikkous kotirintamalla pakotti Saksan antautumaan." Lehti sanoi, että Stalingradissa tehdyt uhraukset "velvoittavat koko kansan seisomaan lujina kaikissa vaikeuksissa. Hävitty sota on hävitty tulevaisuus."

"Ensimmäisen kerran tässä sodassa Saksaa uhkaavat tärkeät vastoinkäymiset", kirjoitti Karl Megerle mainitussa lehdessä, Berliinistä tulleiden tietojen mukaan.

Hän sitten vertasi saksalaisten asemaa siihen, missä roomalaiset olivat kartagolaisen sotapäällikön Hannibalin uhatessa heitä ja englantilaisten asemaan Britannian taistelun aikana.

"Rooma kerran oli henkensä vaarassa, kun Hannibal uhkasi sitä, mutta se voitti", sanoo tuo kirjoittaja. "Englanti on kestänyt vakavan vastoinkäymisen, jopa katastrofin. Saksalaiset tulevat osoittamaan, että he ovat henkisesti lujempia kuin englantilaiset."

Saksalaisten, hän lisäsi, tulee osoittaa samaa vastustuskykyä kuin englantilaiset osoittivat.

Myöntävät kärsineensä vastoinkäymisiä

Lontoo, tammik. 24 p. — Natsien ylijohto tänään tingiskellen myönsi akselijoukkojen kärsineen vastoinkäymisiä Venäjällä tunnustaen saksalaisten uudelleen perääntyneen Kaukasiassa ja venäläisten tehneen läpimurron Stalingradissa, Berliinin radion tämänpäiväisten uutisten mukaan.

Tilanne Stalingradissa on tullut vakavammaksi, kun suuria vihollisjoukkoja on hyökännyt saksalaisia vastaan lännessä, sanottiin tiedonannossa. Stalingradin puolustajilla on yhä rengas kaupungin ympärillä, mutta se jatkuvasti supistuu.

Tiedonannossa väitettiin, että venäläinen muodostelma, joka saarrettiin useita päiviä sitten Ilmajärven lounaispuolella, on tuhottu.

Amerikalaisia taistelussa Tunisiassa

Sähkösanoma

Lontoo, tammik. 25 p. — Amerikalaiset ja brittiläiset sotalentokoneet tänään pudottelivat pommeja akselijoukkojen päälle Tunisiassa ja Tripolitaniau länsilaidalla tänään, Britannian kahdeksannen armeijan etujoukkojen rientäessä Tunisian rajaa kohti, ja alkuvaihe taistelussa, jossa liittolaiset koettavat heittää akselijoukot pois Afrikasta, näytti alkaneen.

Tunisiassa entistä suurempi joukko amerikalaisia kanssarivoimia lähetettiin taisteluun saksalaisia vastaan Pont du Fahsin eteläpuolella.

Voimakkaiden amerikalaisten ja brittiläisten ilmayksikköjen avustamina yhdysvaltalaiset tankkimiehet antoivat rankaisevia iskuja natsien tankeille, jotka koettivat laajentaa Tripolitanian ja Tunisian välistä porstuaa ja työntää liittolaiset takaisin asemistaan 50 mailia Tunisian rajalta.

Suurin keskittymä lentovoimia kohdistettiin karuun Pohjois-Afrikan rannikkoon Zuaraata, 64 mailia länteen Tripolista Gabesiin saakka, joka on suuri kaakkoinen varusasema.

Uusi ilmataktiikka Tyynellämerellä.

Sähkösanoma

Kuraali MacArthurin päämaja, Australia, tammik. 25 p. — Amerikalaiset "lentävät linnoitukset" ja Liberator-koneet kiihdyttivät ilmaoffensiiviaan Uuden Guinean alueella tänään, kenraali Douglas MacArthurin kehitellessä uutta ilmataktiikkaa, jonka hän luulee lopulta tuottavan tappion japanilaisille Tyynellä-merellä.

"Lentävät linnoitukst" pommittivat Rabaulin lentoasmaa New Britain saarella aamun sarastaessa sunnuntaina, jättäen tulipaloja, jotka näkyivät 75 mailin päähän, ja yksi Liberator menestyksellisesti vastusti yhdeksää japanilaista taistelukonetta lähellä Wewakia, Uuden Guinean pohjoisrannikolla, hävittäen kaksi niistä.

Natsit siirtäneet 40,000 ranskalaista.

Sähkösanoma

Lontoo, tammik. 25 p. — Berliinin radio, lainaten erästä Pariisin-uutista, kertoi, että 40,000 henkeä on vangittu Marseillen satama-alueella ja viety vankileirille, koska monet "valtion vihollisiet, m.m. juutalaiset" harjoittivat "vahingollista" toimintaa tuolla alueella.

Suomalainen merisotilas haavoittuneiden joukossa

Niiden 21 minnesotalaisen joukossa, jotka ilmoitetaan kaatuneen, haavoittuneen tai joutuneen kadoksiin jouluk. 16 ja 31 päivän väliltä, joita ajalta sotalaivasto on uuden mieshukkaluettelon julkaissut, mainitaan tykkimies Helmer Svante Akola, Mrs. Jenny Akolan poika Virginiasta. Akolan ilmoitetaan haavoittuneen. Mieshukkaluettelossa on kaikkiaan 1,218 nimeä.

Ankara tuomio sukupuolirikoksesta

Lapsen raiskaamisesta vankilaan eliniäksi

(Sähkösanoma)

Boston — Kolmannen kerran yhden viikon aikana korkeanoikeuden tuomari Frank J. Donahue tänään määräsi raskaan rangaistuksen — tällä kertaa elinkautisen vankilatuomion sukupuolirikoksesta. Syytetty, 20 vuoden ikäinen Tony A. Golisano East Bostonista, tyynenä kuunteli kun hänelle määrättiin tuo vankilarangaistus 10 vuoden ikäisen East Bostonissa asuvan tytön päällehyökkäyksestä ja pahoinpitelystä. Hänen isänsä pyörtyi oikeustuvan käytävässä.

Norjalaisia ei mene Suomeen

Tukholmasta ilmoitetaan, että sanomalehdissä on näkynyt uutisia, että viisi- taikka kuusisataa norjalaista nuorukaista oli mobilisoitu Norjassa lähetettäväksi Suomeen metsätöihin ja nämä pitäisi kuljettaa Suomeen Ruotsin läpi. Näitten uutisten johdosta on virallisella taholta ilmoitettu, että mitään anomusta ei ole tehty sellaisen rykmän kuljettamiseksi Ruotsin läpi, eikä siihen myöskään suostuttaisi, jos sellainen tehtäisiin. Samalla kertaa Suomen viranomaiset ovat ilmoittaneet, etteivät he tiedä mainitunlaisesta norjalaisten lähettämisestä Suomeen mitään.

Ranskalaiset valloittaneet akseliaseman

Lontoo, tammik. 25 p. — Etelästä erämaiden yli tulleet taistelevat ranskalaiset ovat valloittaneet, Misdan varuspaikan, joka on noin 100 mailia etelään Tripolista, Brazzavillen radion tämänpäiväisen tiedoituksen mukaan.

Misda on noin 1450 mailia pohjoiseen Lamyn linnoituksesta, Chad-järven alueelta, Ranskan Ekvatoriaali-Afrikasta, mistä kenraali Jacques LeClercin joukot aloittivat pitkän hyökkäysmatkansa useita viikkoja sitten.

Quisling vahvasti vartioituna

On rakennuttanut itselleen huvilan.

Lontoo, tammik. 23 p. — Majuri Vidkun Quisling, Norjan nukkepääministeri, on rakennuttanut itselleen $60,000 maksavan "pohjoisen Berchdesgadenin" läheelle Osloa ja on siellä 150 henkivartijan suojassa. Hänen kerrotaan kovasti kuihtuneen ja alituisesti pelkäävän salamurhaa.

Amerikalaisia sanotaan nousseen maihin Intiassa

Lontoo, tammik. 24 p. — Saksan radion on kuultu kertovan, että uusia Amerikan joukkoja on noussut maihin Karachissa, Intiassa, ja useilla kohdilla Persianlahdella. Tälle tiedoitukselle ei ole kuitenkaan vahvistusta liittolaisten taholta.

Sir Percy Vincent kuollut

Lontoo, tammik. 23 p. — Sir Percy Vincent, joka oli Lontoon lordipormestarina vv. 1935—36, kuoli tänään kotonaan Purleyssa, Surrey-kauntissa, kaakkois-Englannissa. Hän oli 74-vuotias.

Lontoo. — Daily Express julkaisi perjantaina pilakuvan, jonka otsakkeena oli: "Victor Emanuel ei ole enää keisari vaan kuningas. Kuvassa Victor Emanuel sanelee sihteerilleen kirjettä, joka päättyy: "Kunnioittaen, Victor Emanuel, King-Emperor." Kuningas mutisee sitten "Omitta da empero."

BELGIALAISET TUHONNEET 8 VETURIA

Sitoneet vartijat ja murtautuneet konepajaan

New York, tammik. 24 p. — Kaksikymmentä belgialaista, jotka käyttivät naamareita, kertoman mukaan murtautuivat rautatien konepajaan ja tuhosivat paljon arvokasta kalustoa, siihen kuuluen kahdeksan veturia. Brittiläinen radio, jota kuunteli CBS, sanoi tuon tapauksen sattuneen lähellä Charleroito. Belgialaiset kantoivat revolvereja ja sitoivat saksalaiset vartijat ennenkuin he suorittivat tuhotyönsä.

Junassa murhan tehnyttä etsitään

(Sähkösanoma)

Kalamath Falls, Ore. — Miehen, joka oli yläsängyssä 13, poliisit pidättivät tänään todistajana siihen murhaan, joka tapahtui alasängyttä 13, ja kauniin nuoren naisen murhaajaa etsittiin.

Matkustajat Pullmanin vaunussa, joka kuului junaan mikä kiiti etelääpäin läpi Oregonin, herätti unestaan eilen vertahyytävä kirkaisu. He nostivat verhojaan ja näkivät käytävällä hengettömänä kauniin valkoverisen Mrs. Martha Virginia Brimson Jamesin, laivaston upseerin 21 vuoden ikäisen vaimon. Hänen hieno yöpukunsa oli veressä, jota yhä pulppusi hänen kurkustaan vaikka hän oli hengetön.

Eräät mariinit, jotka olivat lähellä olevassa sängyssä, olivat kuulleet naisen äänen sanovan: "Minä en kestä tätä tämän pitemmälle." Sen jälkeen oli tullut äänettömyys, jonka jälkeen nainen kirkasi: "Jumalani! Hän tappaa minut!"

Ja kun toiset vaunussa olleet heräsivät ja katsoivat ulos sängyistään niin he näkivät tuon naisen ruumiin lattialla. Sanotaan, että eräs tumma mies samalla lähti pakoon, mutta häntä ei tavattu.

Naisten Raittiusjärjestö tehnyt alkoholilaskelmia

Evanston, Ill. — Naisten raittiusjärjestö, Women's Christian Temperance Union, on tehnyt laskelmia osoittaakseen miten kansakunnalle voidaan säästää yli viisi biljoonaa paunaa ruokatarvikkeita, muuttamalla nykyiset väkijuomavarastot teollisuus alkoholiksi. Esitys ja laskelma on seuraava:

Nykyään on varastoissa 500,000,000 gallonaa tislattuja väkijuomia. Ne uudelleen tislaamalla voitaisiin saada 100,000,000 gallonaa 190 proofin alkoholia teollisuustarkoituksiin. Saman alkoholimäärän tuottamiseen tarvitaan tänä vuotena 5,500,000,000 paunaa viljaa ja malassia, jotka voitaisiin säästää ravintotarkoituksiin, jos varastoissa olevat whiskyt muutettaisiin teollisuusalkoholiksi.

Laiva upposi British Columbiassa

Vancouverista ilmoitetaan, että Northolm-niminen rannikkorahtilaiva upposi myrskyssä niin nopeasti, että yhdeksän miestä meni laivan mukana syvyyteen. Viisitoista laivan miehistöstä on kadoksissa ja ainoastaan kaksi pelastui. Kaikki muut paitsi kolme laivan miehistöstä olivat Vancouverista.

Lontoo. — Eräs Suomen radion selostaja sanoi torstaina, että "venäläisten hyökkäysliike on niin suurisuuntainen, että Venäjän talvihyökkäys vuosina 1941—42 muistuttaa vain paikallista toimintaa."

ENGLANNISSA ARVOSTELLAAN SENSUURIA

Lehtien kirjeenvaihtajat vaativat oikeutta julkituoda ajatuksiaan

Lontoo, tammik. 23 p. — Valtakunnan sanomalehtimiesten liiton neuvosto vuosikertomuksessaan arvostelee sensuurin vallan laajentamista, mikä nyt ulottuu mielipiteisiinkin eikä ainoastaan sellaisiin asioihin, jotka voisivat olla vaarana valtakunnan turvallisuudelle.

Kirjeenvaihtajat ovat sitä mieltä, että nykyinen asiaintila on omiaan aiheuttamaan epäluottamusta.

Viime maalisk. 26 p. sensuuritoimiston päällikkö eli tietotoimiston ministeri, kuten hänen virallinen nimensä kuuluu, Brendan Bracken, ilmoitti alahuoreessa, että hän on valtuuttanut sensorit estämään sellaisten sanomien lähetyksen, jotka voisivat aiheuttaa "eripuraisuutta yhdistyneitten kansakuntien kesken." Sen jälkeen, sanovat kirjeenvaihtajat, on uscissa tapauksissa tarpeettomasti viivytetty, jopa estettykin, viattomien, mutta asiallisten, mielipiteitten ilmituloa.

Tietoyhteyttä Tunisiassa olevan ensimmäisen armeijan kanssa pitävät kirjeenvaihtajat "kovin huonona."

Kahdeksan miestä surmaantunut lentoonnettomuudessa

Sähkösanoma

Topeka, Kansas — Kahdeksan miestä sai surmansa eilen, kun raskas armeijan pommittaja tuhoutui mailin matkan päässä etelään Topekasta. Public Relations virasto sanoi tuon lentokoneen kuuluneen Topekan ilmailuasemalle. Surmansa saaneet luutnantit, aliluutnantit ja kersantit olivat kotoisin eri puolilta maata. Itäläisiä olivat vain kersantit Louis Scherr, Philadelphiasta, ja Donald Groves, Portlandista, Me.

Venäjä on saanut paljon apua

Washington. — Sotatarvikkeiden lainaus- ja vuokraushallinnon johtaja Edward R. Stettinius tiedotti eilen, että tästä maasta oli lähetetty Venäjälle viime vuoden loppuun mennessä yli 3,200 tankkiä ja melkein 2,600 sotalentokonetta. Samaan aikaan on Englannista lähetetty Venäjälle 2,600 tankkiä ja yli 2,000 lentokonetta.

Yhteensä siis ovat liittolaismaat varustaneet venäläisille noin 5,800 tankkiä ja 4,600 lentokonetta. Niiden lähetysten sanottiin tulevan lisääntymään tämän vuoden aikana.

Stettinius selitti edelleen, että Yhdysvallat ei vielä ole kyennyt lähettämään venäläisille niin suurta määrää sotakoneistoa kuin olisi haluttu lähettää ja kuin venäläiset ovat vaatineet. Sitapaitsi, hän sanoi, osa lähetyksistä on menetetty matkalla. Hän ei esittänyt mitään numeroita niistä mitkä ovat jääneet perille tulematta.

Washington, tammik. 23 p. — Japani on menettänyt enemmän kuin 11,000 miestä maataisteluissa Guadalcanalin saarella, Salomon-saaristossa, kertoi eräs mariiniupseeri, joka on juuri palannut tuoita taistelukentältä.

ILMATIETOJA

Massachusetts, Rhode Island ja Connecticut — Satunnaisia sateita tänä iltana. Yön tullen kylmempää. Tuuli voimistuu.

SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATIONIN KONVENTSIONI NEW YORKISSA

(Puhelintieto lehdellemme)

Viime perjantaina ja lauantaina pidettiin New Yorkissa Rand koululla Social Democratic Federationin konventsioni. Konventsioniin oli saapunut edustajia tämän laajan maan lähes jokaisesta kolkasta, aina Californiasta saakka. Maan suuret kaupungit Chicago, Pittsburgh, Philadelphia ja useat muut olivat konventsionissa edustettuina, New Yorkista ja lähiympäristöstä puhumatta. Osanottajia oli kaikestaan yli neljäsataa ja mieliala oli innostunut ja tulevaisuuteen luottava. Amerikan Suomalaista Kansanvallan Liittoa edusti Wilho Hedman, New Yorkista. Täältä Massan valtiosta oli edustajana m.m. Sävele Syrjälä Bostonista.

Kokouksen kulusta, siellä pidetyistä puheista sekä päätöksistä käy ilmi, että sosialidemokraattinen yhteiskuntakäsitys on nopeasti lisääntymässä ja muodostumassa kansakuntaa johtavaksi ohjeeksi.

Eilen sunnuntaina, Algernon Leen kunniaksi, hänen täyttäessään 70 vuotta, pidetyillä päivällisillä oli yli 800 osanottajaa. Se oli valtava mielenosotus ja todistus siitä, että kansanvaltaiset sosialidemokraattiset aatteet ovat eläviä ja että mies, joka on elämänsä niiden eteen uhrannut, saa tunnustusta työstään. Tilaisuudessa kerättiin kolehti Algernon Leen rahaston muodostamiseksi sosialidemokraattisen kirjallisuuden ja valistuksen levittämiseksi, tuotti $3,200. Päivällisvieraiden joukossa nähtiin suomalaisia m.m. Nylanderit Brooklynista, Olga Long, Wilho Hedman, New Yorkista, Sävele Syrjälä Bostonista ja William Reivo Fitchburgista, joka nykyään asuu myöskin New Yorkissa.

Ennen konventsionia järjestettiin keskustelukokous Rand koululle selvittelemään sosialidemokratian käytännöllisyyttä ja soveltuvaisuutta nykyisiin ja tuleviin oloihin. Tilaisuus oli rakentava ja innostava, jota osoittaa m.m. se, että vaikka tilaisuuteen kannettiin dollarin sisäänpääsy kaikki paikat oli viimeistä tilaa myöten varattu. Lähemmin kirjeessä.

NATSIT OVAT TELOITTANEET OMIA MIEHIÄÄN

Heidän sanotaan suunnitelleen sabotaashia

(Sähkösanoma)

Lontoo, tammik. 25 p. — Norjan tietotoimisto kertoi tänään, että 18 huomattua saksalaista, m.m. useita armeijaupseereita, on teloitettu Kristiansandissa Norjassa "yhteistoiminnasta vihollisen kanssa."

Sotaoikeuden kerrotaan havainneen heidät syyllisiksi "aikomukseen harjoittaa sabotaashia vihollisen hyväksi." Norjalaisten maanalaisista lähteistä äskettäin tulleiden tietojen perusteella päätellään, että heidät on tavattu vehkeilemässä natsihallitusta, ehkäpä itseään Adolf Hitleriä vastaan. Äskeisten norjalaisten tietojen mukaan useita kenraaleja on tavattu salaliittoilemassa Hitleriä vastaan.

Yhdysvaltain lähettiläs Moffat kuollut Canadassa

Ottawa, Canada, tammik. 24 p. — Jay Pierrepont Moffat, Yhdysvaltain ministeri Canadassa, kuoli useita viikkoja sairastettuaan. Hän ummisti silmänsä viimeiseen uneensa lähetystön asunnossa eilen 46 vuoden ikäisenä. Moffatia pidettiin yhtenä suosituimmista ministereistä mitä Yhdysvallat on Canadaan lähettänyt sen jälkeen, kun Amerikan lähetystö avattiin viisitoista vuotta takaperin. Uudenvuoden pyhien aikana hän sairastui suonien tulehdukseen ja hänessä toimitettiin leikkaus tämän kuun alussa. Hän oli pois sairasvuoteesta jo viikon päivät, kun kuolema kohtasi. Moffat tuli Amerikan ministeriksi Canadaan kesäkuussa 1940, seuraten James H. R. Cromwellia.

Hull kutsuu Moffatin kuolemaa "traagilliseksi menetykseksi maallemme"

Washington, tammik. 24 p. — Valtiosihteeri Hull sanoo, että Canadassa olleen ministerimme Jay Pierrepont Moffatin kuolema tapahtui silloin, kun hän oli parhaassa palveluskunnossaan. Hull kutsui Moffatin kuolemaa "traagilliseksi menetykseksi maallemme." Valtiosihteeri lisäsi, että Moffat oli yksi kykenevimpiä neuvonantajia ja lähimpiä ystäviä. Moffat toimitti tärkeitä palveluksia Canadassa menestyksellisesti, Hull lausui.

Stratosfäärilentokoneissa hyvtti täytyy sinetöidä ilmanpitäväksi matkustajien suojelemiseksi.

SUOMALAISET TORJUNEET HYÖKKÄYKSEN

Sotatoiminta enimmäkseen tavanmukaista kahakointia

New York, tammik. 25 p. — Lahden radion kuultiin täällä eilen illalla tiedoittavan seuraavaa:

Maarintamat: Tavallista partiotoimintaa ja ampuminen oli aika-ajoittain kiivasta joillakin rintamaosilla.

Karjalan Kannaksen itäosassa vihollinen yritti tehdä hyökkäysluontoisen tiedustelun. Yritys epäonnistui ja sen jälkeen noin komppanian vahvuinen vihollisosasto teki hyökkäyksen samassa maastossa. Hyökkäys torjuttiin.

Ilmatoiminta: Viime yönä puolenyön aikaan kaksi vihollisen lentokonetta huomattiin lentävän Uudenmaan läänin yllä. Pommeja ei pudotettu.

Bevin puhunut Intian tulevaisuudesta

Brittiläinen työväen johtomies sanoo se vapauden riippuvan teknillisestä edistyksestä.

Lontoo, tammik. 23 p. — Intian vapaus ei ole riittävä sinänsä, lausui Ernest Bevin, työministeri ja Britannian ammattijärjestön johtomies, viidellekymmenelle intialaiselle insinöörille tänään. Heidät on valmennettu täällä ja menevät kotia ottaakseen toimia Intian tehtaissa.

"Minä olen sellaisessa käsityksessä", hän lausui, "että täytyy tapahtua suuri teollisuuksien kehitys, mikä kohottaa elintasoa niin, että kun suurempi edesvastuu tulee teidän maallenne, teillä on keinoja puolustaa sitä vihollisilta, jotka voivat koettaa ottaa sen teiltä.

"En luule, että maanne palaa vanhalle käsityötuotannon kannalle; sen täytyy marssia koneaikakauden tahdissa ja seurata niitä menkaanisia kehitysaskelia, joita nyt otetaan."

KADONNUTTA LENTOKONETTA YHÄ ETSITÄÄN

Sähkösanoma

San Francisco — Armeijan ja laivaston lento- ja maavoimat tänään etsivät vuoristoisen Clearlake'in alueelta, noin 100 mailia pohjoiseen täältä, sitä suurta laivaston merilentokonetta, joka 19 hengen kanssa on ollut kadoksissa sitten viime torstain. Tuossa kadoksissa olevassa lentokoneessa oli m.m. vara-amiraali Robert H. English.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS

YRJÖ MÄKELÄ — OSKARI TOKOI — A. E. USENIUS
HENRY PURANEN — L. MOILANEN

Lehteen aijotut kirjotukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet on lähetettävä osotteella: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. — Telef. 331

NEW ENGLAND MEMBER FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS ASSOCIATION

OUR POLICY

"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better"

PÄIVÄNKATSAUS

DAAVID JA GOLIAT

Sanomalehtikonferenssissaan muutamia päiviä sitten valtiosihteeri Hull vastasi erään sanomalehtikirjeenvaihtajan kysymykseen selittämällä, että Sveitsi hänen mielestään on edelleenkin yhtä kansanvaltaismielinen kuin mitä on koskaan ollut eikä tulekaan muuttamaan mieltään tällä sodan myöhäisellä hetkellä. Meillä on riittävästi syitä uskoa, että Hullin arvioiti osui oikeaan. Se, että hän halusi korostaa sitä juuri tällä hetkellä, on merkillepantava.

Sveitsi nimittäin juuri nyt on voimakkaan akselipainostuksen alaisena. Saksalaiset, jotka jännittävät jokaisen hermonsa vahvistaakseen taloudellista ja politillista järjestelmäänsä Europassa, ovat olleet ankarassa työssä Vichyn Ranskan miehityksen jälkeen toteuttaakseen suurisuuntaisen suunnitelmansa yhdistää kaikki resoursit Europan mantereella tiukan natsikontrollin alaiseksi.

Aikaisin viime viikolla heitä kohtasi vastarinta Europan pienimmän valtion puolelta, joka yhäkin noudattaa niin tarkkaa puolueettomuutta kuin suinkin voi. Saksan kauppalähetystö, pitkän neuvottelun jälkeen saada Sveitsi kauppasopimuksella vedetyksi Hitlerin suunnitelmaan mukaan, oli pakoitettu palaamaan kotiin ja tunnustamaan epäonnistumisensa.

Kuinka siis sveitsiläiset uskaltavat uhmata mahtavaa naapuriaan, joka on tilaisuudessa kuristamaan maan koko talouden milloin tahtoo ja jos tahtoo? Ilmeisesti se on yksi aikamme mysterioita eurapalaisissa asioissa. Sveitsin pinta-ala on vähemmän kuin 16,000 neliömailia ja asukasluku ei nouse yli 4,300,000 ja Vichyn Ranskan miehityksen jälkeen se on ollut Saksan ja Italian alueiden ympäröimä. Sen taloudellisena kokonaisuutena säilyminen on kokonaan riippuvainen Saksan hywästä tahdosta. Akseli kontrolloi ei ainoastaan ruokaa ja raakaineita, jotka ovat välttämättömät Sveitsin kansan säilymiselle ja sen teollisuuksien käynnissäpitämiselle, mutta myöskin ainoat markkinat, joilla ahdistetut sveitsiläiset voivat myydä sen mitä kykenevät uloslähettämään.

Siitä huolimatta Sveitsi, vaikka sen armeija onkin liikekannalla, edelleen ylläpitää ja käyttää tasvaltaista politillista koneistoaan melkein aivan kuin sotaa ei olisikaan. Heidän vapaat laitoksensa ovat säilyneet lukuunottamatta lievää valvontaa. Bernin radiosta lähetetään päiwittäin uutisia akselin sotilaallisesta, politillisesta, taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta tilanteesta, mitä ei millään mielikuvituksen venyttämisellä voida katsella mieluisaksi Berlinin ja Rooman herroille. Ja vaikka Italia katkaisi Sveitsin yhteyden länteen Espanjan kautta puhelimen, postin ja rautatien välityksellä heti kun Mussolinin joukot olivat miehittäneet Nicen ja Savoyn muutamia viikkoja sitten, sitkeät sveitsiläiset eivät ole antaneet periksi tämän ilmeisen painostuksen edessä ja yhtyneet Hitlerin esittämään talousjärjestelmään.

Sveitsin salaisuus on kuitenkin selitettävissä. Sveitsiläisiä kannustaa vastarinnassa enemmän kuin 600 vuotta itsenäisenä elämisen traditio ja osalta myöskin tietoisuus, että vaikka akselin höyryjyrä voisikin nujertaa heidän vuoristolinnoituksensa, jos Hitler päättää antaa määräyksen, pienen kansan puolustusvoimat, jotka nousevat lähelle puolta miljoonaa, myös tekisivät hirvittävää tuhoa maahanhyökkääjille. Näiden seikkain takana, jotka Berliini ja Rooma käsittävät, on vielä toinen tekijä.

Kaksi tärkeintä rautatietä, jotka yhdistävät Hitlerin ja Mussolinin valtakunnat toisiinsa, kulkevat Simplon ja Gotthard tunnelien läpi Sveitsissä. Nämä ovat pisimmät tunnelit Europassa. Realistiset sveitsiläiset ovat miinoittaneet molemmat niin raskaasti, että muutamia minuutteja maahan hyökkäyksen jälkeen molemmat tunnelit voidaan tuhota täydellisesti. Arvelujen mukaan niiden uudelleen avaamisessa kuluisi vuosia.

Siten sveitsiläiset vaikka käsittävätkin olevansa taloudellisesti akselista riippuvaisia tällä kertaa, sittenkin huomaavat olevansa tilaisuudessa asettamaan rajan kuinka pitkälle myönnytyksiä tekevät. Natsit käsittävät että painostus voisi osottautua tuhoisaksi heille ja italialaisille sotilaallisesti.

KESKUSTELUN AIHETTA OLISI

Äskeisissä Lontoosta tulleissa sähkösanomissa esitettiin pääministeri Churchillin ja presidentti Rooseveltin uutta toistensa tapaamista niiden väärinymmärrysten selvittämiseksi, joita on kehittynyt Yhdysvaltain ja Englannin välisiin suhteisiin edellisen tapaamisen jälkeen ja suunnittelemaan toista suurempaa rynnistystä Yhdistyneiden Kansojen vastahyökkäyksissä sitten kun Afrikan taistelu on päättynyt.

Tällaisen kohtauksen hyödyllisyys käsitetään hyvin Washingtonissakin. Kieltämättä on paljon kasaantunut kiistanalaisia seikkoja niin sodan käynnin kuin sodan jälkeisen ajankin suhteen, joista paisuisi pitkä työjärjestys. Jos nämä valtiomiehet tapaavat toisensa, amerikalaisten lehtien Washingtonissa olevat kirjeenvaihtajat ovat esitelleet monenlaisia kysymyksiä joista yhteisymmärrykseen pääseminen hyödyttäisi sodankäyntiä.

1. Mitä tehdään Tyynen meren sotarintaman suhteen? Australian pääministeri John Curtinin sekä toisten sillä alueella olevien toistuvat pyynnöt antaa suurempaa huomiota liittolaisten strategialle eivät sinänsä saa aikaan muutosta alkuperäisessä päätöksessä kukistaa Hitler ensimäiseksi. Se voi kuulostaa kylmältä ja vähemmän jalomieliseltä, mutta selvä tosiasia on että Lontoo enempää kuin Washingtonikaan eivät lähettäisi yhtään lentokonetta enempää kuin laivaakaan Tyynelle merelle, jos sillä toisia sotatoimia loukataan, jos ainoana syynä niiden lähettämiselle olisi pelkästään kansassa vallitsevan levottomuuden tyynnyttäminen tuossa maailman osassa.

Mutta Tyynen meren asioita harkittaessa on otettava uusia seikkoja huomioon. Guadalcanalin ja Buna alueiden taisteluiden pitkäksi venyminen ja hinta mikä siitä on maksettava miehillä ja aseilla on jokaiselle osoittanut kuinka vaikea ja pitkäksi venyvä tehtävä on ajaa Japani pois valloittamiltaan alueilta. Mitä pitemmälle tehtävä lykätään, sitä vaikeammaksi se käy.

Toiselta puolen jos Saksa ympäröidään tiukalla piirityslinjalla, sodan pitkittyminen voisi pehmittää sen. Pitäisikö näiden seikkain aiheuttaa muutoksia tulevissa strategisissa suunnitelmissa? Olisiko Japanin kimppuun käytävä tositeolla niin pian kun Afrika ja Välimeri ovat liittolaisten hallussa? Tuolle kysymykselle lainataan suurta huomiota Washingtonissa. Se voidaan ratkaista vain sellaisilla Rooseveltin ja Churchillin neuvotteluilla, joiden tuloksena oli Afrikan taistelu.

2. Sitten kun Välimeri on avoinna, mihin toivotaan päästävän puolikesään mennessä, olisiko suurimmat englantilais-amerikalaiset ponnistukset Europassa keskitettävä englantilais-amerikalaisten joukkojen maihin laskemiseen Europassa tai sitten venäläisten joukkojen varustamiseen. Molempiakin luonnollisesti tullaan tekemään mutta kumpaan pannaan pääpaino? Vastaus tähän kysymykseen riippuu ensimäiseen kysymykseen annettavasta vastauksesta. Jos Englanti ja Ranska lainaavat suuremman huomion Japaniin, silloin ei voi olla kysymystäkään suuremmista englantilais-amerikalaisista sotatoimista Europan mantereella. Silloin suurin huomio kohdistuu sotavälineiden kuljetukseen Dardanellien ja Mustan meren kautta Venäjälle.

Tällaisella suunnitelmalla olisi tärkeät strategiset puolensa. Hitleriä ei näännytetä nälkään niin kauan kun hänellä on Ukraina hallussaan. Häneltä voidaan riistää Italia ja Ranskakin hävittämättä hänen vastustusvoimiaan. Mutta niin pian kun hänet on ajettu pois Ukrainasta, hänen kukistumiseensa seujälestä on vain yksi askel.

Nuo ovat pohjimmaisia ja hyvin tärkeitä kysymyksiä. Ne eivät olleet painavia ennen Afrikan taistelun alkamista. Ne saavat alkunsa Afrikan retkestä ja niiden ratkaisuun on päästävä niin pian kuin mahdollista sen hetken jälkeen kun Afrikan retken onnistuminen on varma. Liittolaisten täytyy olla suunnitelmien puolesta valmiina käyttämään Välimerta hyväkseen niin pian kun se on niiden hallussa.

3. Voidaanko tehdä mitään Lontoon ja Washingtonin saattamiseksi lähempään sovintoon Ranskaan suhtautumisessa? Molemmat ovat julkisuudessa yksimielisiä periaatteessa siitä, että voimakkaan Ranskan palauttaminen on välttämätön tulevalle Europan rauhalle. Mutta sitten kun tulevat kysymykseen siihen tähtäävät toimenpiteet, esille tulle erimielisyyksiä, jotka saattavat Grand kanjonin näyttämään kapealta ojalta. Rooseveltin ja Churchillin tapaaminen vain kykenee silloittamaan nämä erimielisyydet vaikka ne olisivat vain puoleksi niin suuret kuin miltä ne näyttävät.

4. Kuinka paljon kenraali Francoon voidaan luottaa ja sallimmeko hänen sodan ajalla kiristää itseltämme takauksen sellaisen järjestelmän jatkumiselle Espanjassa sodan jälkeen mikä väkivallalla pystytettiin kansan enemmistön tahtoa vastaan ja jota tänäpäivänä ylläpidetään väkivallalla luotettavien tietojen mukaan jatkuvasti lisääntyvän enemmistön tahtoa vastaan?

5. Kuinka pitkälle olisi mentävä itsenäisyytensä palauttamisessa entisille pienille valtioille Venäjän rajalla? Se voi olla akateeminen kysymys siinäkin tapauksessa vaikka Lontoo ja Washington olisivat yksmielisiäkin siitä. Mutta ellelvät ne pääse yksimielisyyteen ja työskentele yhdessä täydessä sopusoinnussa ja suurimmalla vaikutusvallallaan, sodan jälkeen ei ehkä olekaan jälellä pieniä valtioita itä- ja kaakkois-Europassa. Suomi tulee tähän kuvaan. Niin myös tulee Jugoslavia, vieläpä Puolakin.

6. Mitä tehdään Intian suhteen?

7. Aika lähestyy vakavalle ajattelulle sen suhteen mitä tehdään Saksalle sodan jälkeen. Kohdellaanko sitä aivan kuin Hitler ja natsipuolueen johtajat vain olisivat syyllisiä, tai vaaditaanko Saksan kansaa osallistumaan vastuunalaisuuteen tästä sodasta ja mysökin kärsimään osan rangaistuksesta?

8. Ja jos nämä kaksi valtiomiestä alkavat keskustelun sodanjälkeisestä maailmasta, esille tulee niin monia kysymyksiä, että ne voisivat pitää heidät kauemmin yhdessä kuin mitä he muilta tehtäviltään joutavat yhdessä olemaan.

◆ JUTUSTELUA ◆

Halusivat saada rahansa turvatuksi

Joukko italialaisia sotavankeja oli työskennellyt kauan aikaa vankileirillä Englannissa saaden työstään palkkaa. Kun heille oli karttunut rahaa, osaston päällikkö ilmoitti, että he haluaisivat rahallaan ostaa englantilaisia sotabondeja. Englantilainen upseeri sanoi, että niitä kyllä myydään, mutta halusi tiedustaa olivatko he ottaneet huomioon, että heidän sijoittamillaan rahoilla ostetaan pommeja, joita mahdollisesti pudotellaan Italiaan.

"Kyllä", sanoi johtaja, "mutta meidän rahamme kuitenkin ovat silloinkin turvassa."

• • •

Erään ankaran ilmapommituksen jälkeen Eagle eskatroonan ARP mies aukasee pommisuojan oven ja kysyy: "Onko täällä ketään, joka odottaa tulevansa äldiksi?"

Hetken valtiolon jälkeen ääni naisten joukosta sanoo: "Sitä on vaikea vielä sanoa kun me olemme olleet täällä vasta vähän atkaa."

• • •

Erään samanlaisen pommituksen jälkeen Winston Churchill kulkee pahimmin hävitetyllä alueella. Näkee kun eräs vanha nainen kömpii ylös rojun alta ja menee puhuttelemaan tätä. Hän kysyy naiselta eikö hän ole kovin pelästynyt ja hermostunut tällaisen pommituksen jälkeen. Vaimo sanoo yksikantaan: "Eihän siinä muuta erikoista ole kuin se, että näiden pommitusten aikana unohtaa aina sodan hetkeksi."

Näytti pojille filmitähden

Jean Gabin ja Marlene Dietrich ajoivat pitkin Beverly Drivea aikomuksella mennä ottamaan kestokiharat kunnes eräs sotilas pysäytti heidän autonsa ja sanoi: minä ja nämät kaksi toveria haluaisimme tietää missä täällä saisi nähdä jonkun filmitähden. Marlene Dietrich näki, etteivät pojat tunteneet heitä ja kysyi etteikö ole koettaneet USO:ssa. Pojat sanoivat käyneensä siellä, mutta ei siellä mitään filmitähtiä ollut ja me emme halua mennä takaisin Texassiin ennenkuin olemme heistä jonkun nähneet. Silloin Marlene sanoi, että tulkaa kyylille, niin minä näytän yhden, koska satun tietämään, missä sellainen asuu. Niin ajettiin Marlenen asunnolle ja Marlene sanoi, että hän menee takaoven kautta sisään pyytämään tähteä tulemaan ulos. Hetken kuluttua Marlene Dietrich sitten ilmestyy etuovelle asianmukaisesti puettuna. Pojat katsoivat toisiaan pitkään ja vetivät syvään henkeään kun heidän toiveensa näin odottamattomalla tavalla täyttyi.

Sai hyvän neuvon

Huolestunut puutarhan hoitaja kirjoittaa Yhdysvaltain maanviljelysvirastoon ja pyytiä neuvoja miten hän pääsisi eroon volkukista, jotka kasvavat valloillaan hänen pihallaan. Hän selittää käyttäneensä jo kaikki keinonsa ja seuranneensa kaikkia annettuja ohjeita, mutta volkukat yhä kasvavat ja kukoitavat pihamaalla.

Maanviljelysvirasto lähetti vaan seuraavan lyhyen neuvon: Me kehoittaisimme teitä oppimaan rakastamaan volkukkia.

Ei ollut varsin niin alas vajonnut

Osattomaksi jäänyt englantilainen näyttelijä meni hyvin likaiseen kuppilaan syömään halvan aterian New Yorkissa ja kauhukseen huomasi passaajan olevan näyttelijän, jonka kanssa oli yhdessä "pelannut" Lontoossa.

"Suuri luoja", hän huudahti. "Sinäkö palvelijana tällaisessa paikassa?"

"Yes, mutta minä en syö täällä", vastasi toinen arvokkaasti.

Vähäpuheinen Calvin

Calvin Coolidgen vähäpuheisuudesta on montakin hyvää esimerkkiä. Hänen ollessaan tämän Massan valtion senaatissa, yksi hänen vastustajistaan oli pitänyt pitkän vastustuspuheen laista, jota Coolidge ajoi. Puheensa jokaisen kohdan hän päätti lauseeseen: "Se on niin". Kun Coolidge sen jälkeen sai puheenvuoron hän lausui: "Mr. puhemies: Se ei ole niin."

Kirje Washingtonista

Poliittinen tilanne Ranskan Pohjois-Afrikassa on ollut huolestuttavan sekava. Se on puhjennut väkivaltaisuuksiinkin, puhumattakaan Yhdistyneitten Kansojen sotilaallisia saavutuksia uhkaavasta poliittisesta kissanhännän vedosta ja juonittelusta. Viime viikolla näytti tänne saapuneiden tietojen valossa tilanne kääntyvän selviytymistä kohti. Tärkäläiset huomioitsijat näkevät kaksikin seikkaa, jotka auttavat tuollaista selviintymistä ja vakiintumistakin: 1) Ranskan pohjois-afrikalaisen hallituksen asteittainen kansanvaltaisemman, tai ainakin vähemmän autokraattisen hallintofilosofian omaksuminen ja 2) jonkunlaisen Lontoon ja Washingtonin välinen joko virallinen tai epävirallinen sopimus yleisestä poliittisesta suunnasta, jota on seurattava paikallisiin viranomaisiin suhtautumisessa niin Pohjois-Afrikassa kuin muissakin Ranskan siirtomaissa nykyisen sodan aikana.

Tasavaltalaisuuden palauttamisen pyrkimys Pohjois-Afrikassa näyttää pakoittavan joidenkin sellaisten viranomaisten syrjäyttämiseen jotka ovat tunnettuja Vichyn hallituksen yhteistoiminnan kannattajia natsien kanssa. Eräistä sieltä tulleista tiedoista vedetään täällä se johtopäätös, että tuollaisiin viranomaisiin saattaa kuulua Algiersin kenraalikuvernööri Yves Chatel ja Marokon kenraalikuvernööri Charles Nogues.

Samoin arvellaan, että heidän laillaan saavat mennä lukuisat pienemmät virkamiehet, joiden uskollisuutta vahvasti epäillään, mutta heitä nähtävästikin syrjäytetään yksitellen, eikä millään yhtäkkisellä ja yleisellä "puhdistuksella". Syy miksi niin ei jo ole tehty, selviää tiedoista, jotka kertovat, miten vaikea on näille virkamiehille seuraajien saanti, sillä kokemusta omaavia virkamiehiä on vähän ja nämä entiset, huolimatta siitä, millä kannalla he ovat tai ovat olleet, pitävät käsissään melkoista kontrollivaltaa omalla alallaan, joka luhistuisi, mikäli heidän tilalleen yhtäkkiä asetettaisiin uudet, kokemattomat miehet. Ja lisäksi näyttää ilmenevän epäilystäkin — ainakin amerikalaisten viranomaisten mielestä — millä tavoin pohjois-afrikalainen väestö suhtautuisi tuollaisiin muutoksiin ja missä määrin se auttaisi tai vaikeuttaisi sotilaallista kamppailua.

Tilanne kaipaa selviytymistä.

Täällä käsitetään, että kenraali Eisenhower on jo kauan täysin ymmärtänyt nämä taisteluintamiensa takana olevat kysymykset ja myöskin oivaltanut, että ne kaipaavat selvittämistä ja sellaista selvittämistä, ettei se loukkaa liittolaisten sotilaallisia pyrkimyksiä enempää kuin heidän kansanvaltaisia periaatteitaankaan. Viime viikon uutisista päättäen näytti niinikään poistuvan brittiläisten ja amerikalaisten poliitikan välinen eroavaisuus Pohjois-Afrikan väliaikaisten järjestelyjen suhteen. Brittiläiset ovat nim. kauan olleet vastahakoisia luottamaan entisiin Vichyn virkamiehiin, jotavastoin täkäläinen hallitus on ollut taipuvainen korostamaan sitä vaaraa, joka uhkasi näiden viranomaisten poistamisesta keskellä sotaa.

Kohtalo on asettanut liittolaisten amerikalaiselle yhkomentajalle kovan pähkinän purtavaksi, miehelle joka on taitava sotaväen johtaja, mutta jolla ei ole kokemusta europalaisen poliittisen juonittelun verkoston selvittelemisessä, verkoston, jossa ei ole niinkään vähäisenä osana suorastaan kriminaalinen juonittelu. Mutta se on nyt kerta kaikkiaan hänen tehtävä, sillä hän on liittolaisten korkein auktoriteetti kyseellisellä erittäin tärkeällä strateegisella alueella, josta saattaa muodostua Saksalle annettavan viimeisen iskun lähtökohta.

Sotilasasioiden tuntijat huomauttavat, että tuota iskua saattavat viivyttää, jopa sen tehoisuuteenkin vaikuttaa liittolaisten rintamantakaiset, nyt jo jossakin määrin rauhattomat pohjois-afrikalaiset kansaryhmät, joiden työtä ja yhteistoimintaa liittolaisten asevoimat tarvitsevat.

Monivärinen alue.

Ranskan Pohjois-Afrika on eräänlainen Europan "Villi Länsi". Siellä asuu noin 16,000,000 henkilöä, niistä 2,000,000 europalaista. Niihin kuuluu seikkailijoita, haaksirikkoutuneita ja rikollisia, jotka ovat paenneet sinne ylt'ympäri Europaa ja jotka täyttivät Ranskan Ulkomaa-Legioonan rivit. Mutta väestöön kuuluu myöskin kunniallisia ranskalaisia maanviljelijöitä ja kauppiaita, jotkut niiden jälkeläisiä, jotka pakenivat sinne suurissa joukoissa Saksan rautakorkoa Elsas-Lothringesta sen joutuessa Saksan haltuun vv. 1870—71 sodan jälkeen. Väestöön kuuluu lisäksi suuria joukkoja arabialaisia — ja berberi-maanviljelijöitä, kauppiaita ja kalastajia, jotka tietävät Europasta varsin vähän.

Tähän väestökeskukseen on saapunut myöhäisempiä siirtolaisten joukkoja. Niitä, jotka pakenivat Ranskasta v. 1940 ja sen jälkeen — tasavaltalaisia ja kommunisteja, monenlaisia pakolaisia muista Europan valloitetuista maista ja Espanjasta sen sisällissodan aikana paenneita. Kaikki he ovat vieneet muassaan "vanhan maansa" sosiaaliset ja poliittiset mielteensä: ranskalaiset omansa, espanjalaiset uudemmat ideologiset riitansa ja vieläkin äskeisemmät ranskalaisten keskinäiset riidat siltä ajalta, jolloin jotkut ranskalaiset kannattivat yhteistoimintaa natsien kanssa, ja jotkut sitä kiukkuisesti vastustivat.

On selvää, että näin sekaisen sota-alueella olevan väestöryhmän keskuudessa on paljon tulenarkaa yhteiskunnallista dynamittia. Poliittiselta väriltään he ovat 1) vichyläisiä: useimmat virkamiehet, joiden poliittiseen asemaan pääsy tai siinä pysyminen, johtui Vichyn yhteistoimintapolitiikan kannattamisesta ja jotkut liikemiehet, jotka etuilivat tuon saman politiikan kustannuksella; 2) de-gaullisteja ja tasavaltalaisia, jotka joutuivat syrjään v. 1942, jopa jotkut vankilaankin kenraali Maxime Weygandin sieltä lähdettyä; 3) monarkisteja, jotka nähtävästi ovat vieneet Ranskasta muassaan sekä johtajansa, kruununtavoittelijan, että heidän tunnetun väkivaltaisuutensa, jotka antoivat niin paljon työtä koko Ranskan poliiseille.

Liittolaisten edustajana on tässä sekasotkussa amerikalainen kenraali Eisenhower ja hänen alaisensa brittiläiset komentajat, Yhdysvaltain valtiosihteerin edustaja Robert Murphy ja uusi brittiläinen ministeri, Harold MacMillan, joiden kaikkien tehtävämä on koettaa päästä yhteistoimintaan ranskalaisten kanssa Ranskan vapauttamiseksi.

Ranskalaiset eivät viivyttelleet esittäessään tälle auktoriteettien ryhmälle seuraavaa probleemaa: Hyväksyvätkö he, kuten de-gaullistit vaativat, kaikkien vichyläisten virkamiesten syrjäyttämisen sen teorian mukaan, että "joka kerran on ollut natsi-yhteistoiminnan kannattaja, on sitä aina"? Vai ottavatko he vastuulleen sen vaaran, mikä johtuu poliittisen tilanteen entiselleen jättämisestä, ellei ryhdytä tarmokkaisiin puhdistustoimiin, siirtäen sen riippuvaiseksi sota-asioiden kehittymisestä?

Suo siellä, vetelä täällä.

Liittolaisten johtajat näyttävät älynneen, että kumpaankin vaihtoehtoon suostuminen olisi vaarallista. Ja kenraali Eisenhower onkin kenraali Giraud'n ja Murphyn suosituksesta valinnut oman tiensä: Hän ei kehoita mihinkään äärimmäiseen toimenpiteeseen ryhtymistä nyt, kesken tärkeiden sotilaallisten valmisteluiden, mutta pitää silmällä enimmän subversiivisiä aineksia jättäen ranskalaisten viranomaisten tehtäväksi salaliittolaisten kitkemisen ja sivilielämän pitämisen tasapainossa sillä aikaa, kun aseelliset voimat pitävät huolta suuremmasta vaarasta.

Tämä politiikka, joka on saanut hallituksemme hyväksymisen, on saanut täällä osakseen melkoista arvostelua. Arvostelijat väittävät, että kysymyksessä on Amerikan maine sellaisena aikana, jolloin sen puhtaana pitäminen saattaa merkitä enemmän kuin monet aseelliset divisioonat. He pelkäävät, että meikäläisten pelaileminen fascistismielisten henkilöiden kanssa, jotka ovat jo ennenkin tehneet kauppaa "kadun molemmilla puolilla" aina etukysymysten mukaan, saattaa tahrata poislähtemättömästi amerikalaisten maineen. He pelkäävät, että saattaisivathan sotilaalliset etuisuusnäkökohdat vähitellen muodostaa tilanteita, jolloin aste asteelta kahleutuisimme, melkein huomaamattamme sellaisten ulkomaalaisten yksilöiden tai voimien liittolaisiksi, jotka ovat kansanvallan vihollisia — Espanjassa Francon, Ranskassa Petainin, Marokossa Noguesin ja kenties monien muidenkin.

Nämä arvostelijat näkevät kenraali de Gaullessa sen Ranskan henkilöitymisen — kuten Mr. Churchill sanoi Britanniasta —, joka "ei tule koskaan antautumaan", ja he väittävät, että mainittujen edustajiemme kylmyys de Gaullea kohtaan hämää ja mahdollisesti myöskin saattaa lisää kärsimyksiä jo ennesthänkin kärsineelle Ranskalle. He väittävät, että politiikkamme ja sotilaallinen realismimme jättävät ne idealistiset tunteet, joita he pitävät sota-ajan suurimpina etuisuuksina.

Siihen kuulee täällä esitettävän seuraavanlaisia vastaväitteitä:

Kenraali de Gaulle ansaitsee kaiken ylistyksemme siitä, mitä hän on tehnyt Ranskan hyväksi ja hänen olisi yhdyttävä kenraali Giraud'hin sekä pysyttävä Taistelevana ranskalaisena sen sijaan, että vetää esille poliittisia kysymyksiä, jotka vaikeuttavat ranskalaisten sotilaallista yhteisyyttä. Hänellä ei ole mitään oikeutta puhua Ranskan puolesta poliittisessa mielessä tai esiintyä Ranskan väliaikaisena hallituksena. Kellään kenraalilla ei ole sitä oikeutta. Ranskalaiset ovat jo kauan vihanneet politikoitsevia kenraaleja — aina kenraali Boulangerin operettimaisesta esiintymisestä, viime vuosisadan loppupuolelta saakka. Giraud'lla ei ole sen enempää näitä oikeuksia kuin de Gaullellakaan. Yhdysvallat tukee heitä molempia varauksitta akselivaltaisessa taistelusua, mutta me emme tue heidän kummankaan mahdollisia pyrkimyksiä Ranskan hallitsemiseksi sodan jälkeen.

Vichyn miehiä ei suosita.

Mitä Pohjois-Afrikaan tulee, selittävät edelleen politiikkamme puolustajat, me emme suosi vichyläisiä pikkuvirkamiehiä, jotka roikkuvat kiinni virkapaikoissaan viimeiseen asti. Me epäilemme joitakin heistä ja pidämme heitä silmällä. Mutta ne heistä, jotka auttavat meitä, saavat pitää paikkansa, mitä poliittista väriä he lienevätkään; jotka eivät auta, niistä pidetään huolta. Meidän tarkoituksemme on lyödä Saksa ja jos siinä käytämme epäiltävienkin henkilöitten apua, niin liittolaisiin kuuluvien elämän pelastaminen ja natsismin murskaaminen oikeuttavat meidät siihen. Kenraali Eisenhower on tässä suhteessa tuomari. Pohjois-Afrikan taistelu on hänen kamppailunsa ja hän on siitä vastuussa. Presidentti Rooseveltin maine liberaalisena valtiomiehenä on kylläksi suuri takaus siitä, ettei Pohjois-Afrikassakaan mennä liian pitkälle taantumuksen kanssa pelailussa.

Siten puolustetaan täällä Amerikan politiikkaa, jota — ainakin joidenkin mielestä täällä — seurataan täysin tietoisina siitä mitä vaaroja se aiheuttaa niin moraalisessa kuin sotilaallisessakin suhteessa ja millaisia väärinkäsityksiä se tulee synnyttämään.

Pohjoisesta tuulee

Hoi pojat, pohjoinen tuulee!
Te kuulkaa kutsu sen.
Ken pohjoisen kutsua kuulee
sillä mieli on riemuinen.

Ken pohjoisen tuullessa voisi
sisään torkkumaan jäädäkään.
Ken kutsua turhaan sen soisi
ulos riemuun ja elämään.

Sillä pohjoinen turhaan ei tuule.
Se kutsuvi riemuitsemaan.
Sen kutsua silloin sa kuule.
Se turhaan ei kutsukaan.

Hoi pojat, pohjoinen tuulee!
Te lähtekää mukahan sen.
Ken kutsua sen nyt kuulee.
Se lähtevi onnehen.

Ruusu.

GARDNER, MASS.

Korkakoulussa annetaan sähkökurssi.

Korkeakoulumme johtaja F. Earl Williams ilmoitti eilen, että tänään aletaan korkeakoulussa sähkökurssi, jolla tulevia sotilaita valmennetaan parempiin asemiin Yhdysvaltain armeijassa ja laivastossa. Opettajana kurssilla on E. Wesley Hilbourne. Oppilaita on ilmoittautunut viisitoista.

QUINCY, MASS.

Oikaisu.

Matti Ojalan onnitteluilmoituksessa, joka julkaistiin äsken, oli aikamäärässä virhe. Se oli merkitty marrask. 16 p. 1942, kun sen olisi pitänyt olla tammikuun 16 p. 1943.

PEABODY, MASS.

Coffee party

ja niiden yhteydessä reimakkaat ilot on keskiviikkona Taimen talolla. Tulkaa kaikki jo varhain, ennenkuin kahvi jäähtyy.

Viime viikolla passaili meitä Eleonora Rein ja Helmi Sjöman.

— Jatkä.

MISS FRANCES PERKINSIÄ KUULEMASSA

Frances Perkins on viimeisen 9 vuoden aikana ollut parrasvalossa Rooseveltin halliturksen työviraston sihteerinä. Kuten kaikki, jotka joutuvat yleisöä palvelemaan, niin hänkin osaltaan on ollut ankaran arvostelun alaisena, varsinkin konservatiivien puolelta. Patavanhoilliset sanomalehtipakinoitsijat ovat vähän väliä käyttäneet kynäänsä maalatakseen sihteeri Perkinsin mustaksi.

Kun saimme tietää, että Miss Perkins puhuu Community kirkossa sunnuntaina, joulukuun 17 p. ja hänen kunniaksi järjestetään päivällinen päätimme käydä omin silmin katsomassa ja omin korvin kuulemassa työsihteeriämme voidaksemme muodostaa oman mielipiteen hänestä.

Miss Perkins'in puheenaihe oli Sir Beveridge'n kommissionin suunnitelma laajentaa sosiaaliva kuutusta Englannissa, josta suunnitelmasta on muodostunut hyvin kiintoisa keskustelu ja väittely ei yksinomaan Englannissa mutta Yhdysvalloissakin ja kautta maailman.

Tunnin kestävässä puheessaan hän hyvin selvästi selosti Beveridge'n suunnitelmaa ja lausui oman mielipiteensä siitä ja kertoi mitä Yhdysvaltain hallitus aikoo tehdä laajentaakseen meidän omaa nuorta sosiaali-turvallisuusvakuutusta.

Alussa hän korosti sitä, että taloustiede ei ole, kuten aikoinaan yritettiin selostaa, ja vielä saatetaan selostaa, tiede siinä merkityksessä kuin ovat kemia, fysiikka, maantiede ja samankaltaiset tieteet. Taloustiede ainoastaan kuvaa meille mitenkä ihmiset reagioivat hankkiessaan itselleen elämän tarvikkeita.

Taloustieteessä päinvastoin kuin matematiikassa, ihmisen tahto ja ajatus on otettava huomioon, ja senpä takia ei tapahdu aina niinkuin taloustieteilijämme sanovat tapahtuvan.

Tämä hän sanoi on otettava huomioon tällaisenä aikana jolloinka tavottelemme uutta moraalista pohjaa elämällemme.

"Nyt käydessämme hirmuista koko maailmaa käsittävää sotaa meidän ajatuksemme ja keskustelumme keskittyy kysymykseen: minkälaisen maailman haluamme luoda — kun olemme saavuttaneet militaristisen voiton ja kukistaneet vihollisemme?

"Mitä tarkoitamme Atlantic Charterilla? Voimmeko vapauttaa maailmaa puutteesta, joka on yksi tämän kuuluisan charterin neljästä pointista.

"Minä uskon", jatkoi Miss Perkins "että voimme vapauttaa maailman ihmiset puutteesta. Meillä on tekniikkaa ja kyky sen saavuttamiseen. Meillä vain täytyy olla halua se tehdä.

"Sir William Beveridge'n suunnitelma yrittää vastata tähän kysymykseen vakuuttamalla meille, että on mahdollista vapauttaa maailman kansat puutteesta. Tunnustus, että ihmisten alkeelliset tarpeet on turvattava kaikille, kaikkina aikoina heidän inhimillisenä oikeutenaan, on itse asiassa paljon tärkeämpi kuin koko suunnitelma", hän sanoi.

"Tämä suunnitelma joka painetussa muodossa on päässyt "best seller" luokkaan Englannissa sekä Yhdysvalloissa ei ole vallankumouksellinen ohjelma. Päinvastoin sitä on käytännöllisesti saatettu voimaan jo useita vuosia ja nyt aiotaan vain laajentaa sen perustaa ja valvoa että suuremmat kansajoukot saavat nauttia sen hyödyistä ja että sen takaama avustus on suurempi ja avustusta nauttivia enemmän kuin ennen.

Miss Perkins sitten selosti että sosiaalivakuutusohjelma jota Beveridge suunnitelmallaan nyt ehdottaa laajennettavaksi, oikeastaan sai alkunsa v. 1897 lakiesityksistä, jolloinka ensimmäinen työläisten tapaturmavakuutuslaki säädettiin. Se oli hyvin heikko ensin, mutta siitä se alkoi ja ajan kuluessa on lisätty vanhuusvakuutus, työttömyysvakuutus ja lukuisia muita turvallisuuslakeja. Ja nyt Beveridge'n suunnitelma aikoo sitä vielä laajentaa ja parantaa.

Kun Arthur Greenwood vuotena 1941 parlamentissa nimitti Sir Wm .Beveridge'n puheenjohtajaksi komiteaan, joka tutki asiaa, hän nimitti Beveridge'n siihen siksi kun hän ei kuulunut hallitukseen ja oli paras auktoriteetti sosialivakuutuskysymyksissä, Miss Perkins kertoi.

"Sitä vastoin kuin alkuperäiset sosiaaliturvallisuuslait ovat yksinomaan ottaneet huomioon alhaisemmat taloudelliset luokat Beveridgen suunnitelma ottaa kaikki, rikkaat sekä köyhät sen alaiseksi. Kaikki maksavat rahastoon niin kauan kuin he ansaitsevat ja sitten kun heiltä tulot loppuvat, lordi yhtä hyvin kuin työläinenkin saa vakuutuksen määräämän summan. Suunnitelma tässä suhteessa ottaa huomioon nykyisen elämän epävarmuuden.

"Beveridgen ohjelma, jos se hyväksytään, tietysti korottaisi työttömyysvakuutuksen summan, antaisi työttömille avustusta niin kauan kuin he ovat työttömiä, sisältäisi sairausvakuutuksen, ja monella eri tavalla parantaisi orpojen ja leskien avustusta ja vanhuuseläkettä.

Beveridgen ohelma osoittaa että englantilaiset vakavasti ajattelevat poistaa niitä epäkohtia, jotka aiheuttavat suurelle kansan enemmistölle suuria kärsimyksiä ja huolia. He aikovat luoda paremman maailman.

"Meillä Amerikassa tämä suunnitelma on myöskin saanut suurta huomiota, sillä kirjaa, jossa ohjelmaa selostetaan on myyty 250.000 kappaletta", Miss Perkins sanoi. "Mikä on meidän aikomuksemme?"

"Olen iloinen, että presidentti Roosevelt selvästi vakuutti Amerikan kansalle, että nyt ei ole aika unhoittaa sosiaalivakuutusta."

Sitten hän kertoi mitenkä v. 1934 kommissioni, johon hän kuului, esitti kongressille sosiaaliturvallisuusvakuutuksen joka hyväksyi sen jokseenkin yksimielisesti. Tietysti se ei ollut täydellinen. Se oli puutteellinen monessa suhteessa", hän myönsi. "Mutta se oli alkuaskel ja meidän täytyi astua varovaisesti. Sitä on hiljalleen parannettu ja laajennettu. Ja parhaillaan työskennellään esittääkseen siihen uudistuksia ja parannuksia, jotka tullaan esittämään kongressille."

Lopuksi hän painosti että ajatus poistaa puute maailmasta, ei ole pelkkä unelma, jota ei voida toteuttaa. Se on mahdollinen.

Hänelle tehtiin lukuisia kysymyksiä, joihin hän vastasi taitavasti ja asiantuntemuksella.

Myöhemmin siirryttiin Twentieth Century klubin huoneustoon hänen kunniakseen järjestetyille päivälliselle, johon otti osaa 200 vierasta, joitten joukossa oli edustettuna työväenjärjestöjä, hallituksen virkailijoita ja lukuisia muita edistysmielisten seurojen edustajia.

Siellä myöskin Miss Perkins puhui lyhyesti. Puheessa hän erikoisesti korosti lainlaadintaa työväen hyväksi osoittaen,, että monet lait, joita ensin vastustettiin, nyt tunnustetaan välttämättömiksi ylläpitääkseen työläisten työtehon ja terveyden.

Hän sanoi, että armeijan ja laivaston virkailijat olivat yksimielisesti tulleet siihen johtopäätökseen, että 48 tuntinen työviikko näin sodan aikana on paras ja jokaisen työläisen pitäisi saada vähintäin yksi vapaapäivä viikossa.

Näin sodan aikana, hän näki, että täytyy joissakin tapauksissa väliaikaisesti ylenkatsoa joitakin työläisten turvaamista koskevia lakeja. Mutta se on paremmin kuin poistaa lait lakikirjoistamme jota ensin yritettiin tehdä ja nyt vieläkin jotkut haluavat tehdä. Meidän on hyvin huolellisesti valvottava, että lakeja, joita olemme kovan työn kautta saaneet aikaan, ei hävitetä nyt väliaikaisesti sotatilanteen takia.

Voimme nyt sanoa kun olemme nähneet ja kuulleet Miss Perkinsin, että hänessä Amerikan työväellä on sihteeri, joka valvoo heidän etujaan. Hän on sujuva ja selvä puhuja. Tietoinen asiasta, mistä puhuu. Ja kerrassaan etevä nainen. Amerikan työväelle tuskin koskaan on ollut niin etevää työviraston sihteeriä. Tavallisesti presidenttimme ovat antaneet työsihteerin viran jollekin työväen politiikolle, sanan kaikkein huonommassa merkityksessä, ja työväen edut eivät ole tulleet valvotuksi.

Nyt käsitämme miksi taantumukselliset politiikot ja sanomalehtipakinoitsijat eivät tykkää Miss Perkinsistä. Hän on liian etevä työviraston sihteeri ja luonnollisesti, heidän käsityksen mukaan, niin ei saisi olla. — S. S.

NEW YORK, N. Y.

DR. WERDEGAR
HAMMASLÄÄKÄRI
Tunnit: Klo 9 ap.—9 ill. Sunnuntaisin sopimuksen muk.—X-ray tarkastuksia.
2 E. 125 St., 5 Ave. kulma
Puh.: LEhigh 4-5688
50 East 125th Street
Madison Ave. kulmassa.
Optimo Cigar Store'n päällä.
Puh.: LEhigh 4-4745

Dr. ELIAS ANTTILA
HAMMASLÄÄKÄRI ja KIRURKI
(Lexington Ave. kulma)
129 East 82nd St. New York City.
Tunnit: 10—12 ja 1—6
Tel. Butterfield 8-5499 X-Ray kone

FINNISH AMERICAN A. C. VUOSIKOKOUS

pidetään seuran huoneustolla, 19 East 125 St., tiistaina, tammikuun 26 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Kaikkia jäseniä keholtetaan saapumaan.

F.A.A.C. Johtokunta.

Superintentti halutaan

Hyvä palkka.

71 apt. talo, 1667—9 Grand Ave., Bronx, N. Y.

Kysykää kello 5 jälkeen: W. Markus. Tel. Tremont 8-1130.

Armas Kosken muistolle

Vaipui ikuiseen uneen Port Chesterissa, N. Y., tammikuun 24 p:nä 1938.

Mennyt vaan ei unhoitettu.

Ilma Koski ja lapset.

NEW YORK CITY

TYÖVÄENTALOLLA PÄIVÄLISTA:

Tiistaina 26 p. Oppikerho Vesan salissa klo 8.45. Johtokunnan kokous klo 8.30.

Keskiviikkona 27 p. M.S.T. Edistysyhdistyksen vuosikokous klo 8.30. "Unelma karjamajalla", harj. klo 8.

Torstaina 28 p. Tanssit Vesan salissa klo 8.30. Viola ja Bill Syrjälä soittavat. Lainakirjasto avoinna klo 7—9. Jäsenmaksuja otetaan vastaan.

Perjantaina 29 p. Sekakuoron harj. Vesan salissa klo 8.30. "Unelma karjamajalla" harj. klo 8.

Lauantaina 30 p. F. A. A. C. Ohjelma- ja tanssi-iltama Vesan salissa klo 8.30. Tanssit suuressa salissa, Viola ja Bill Syrjälä soittavat.

Sunnuntaina 31 p. Tanssit kahdessa salissa klo 8.30. Lainakirjasto avoinna klo 8—10.

Ed. Yhd. vuosikokous

Manhattanin Suomalaisten Työläisten Edistysyhdistyksen jäsenet, muistakaapa saapua vuosikokoukseen ensi keskiviikkona, tammikuun 27 päivänä, kello 8.30 illalla. Jokainen jäsen käsittää tämän laillisen kokouksen tärkeyden ja tulee kokoukseen.

"Onni" viimeinen esitys

"Onni", nelinäytöksinen yhteiskuntaelämää käsittelevä näytelmä, esitettiin Työväentalolla torstaina, tammikuun 21 päivänä, viimeisen kerran. Esitys sujui hyvin, sillä jokainen oli perehtynyt osiinsa.

Näytämön päätyttyä oppikerholaisten toimesta annettiin kauniit kukkakimput pääosien esittäjille, Väinö Niku-Paavolralle ja Aira Ailiolle, samoin kukkaskimppuja jaettiin jokaiselle näytelijälle, osoitukseksi siitä työstä, jota näyttelijät tekivät. Kukkaisten jakajana kerholainen Tyyne Koski. Näyttelijät tekivät parhaansa ja ansaitsevat kiitokset, esittäin tästä ylimääräisestä esityksestä, sillä se oli heille ylimääräinen tehtävä ja erikoisesti yleisön pyynnöstä, torstai-illan esityksenä.

Torstai-illan esityksiä on pyydetty ja odotettiin suurempaa kannatusta, mutta yleisön taholta ei sille annettu niin suurta huomiota kuin odotettiin. Tällä esityksellä haluttiin saada selville se, että tuleeko yleisöä torstai-illan esityksiin. Kiitos näyttelijöille.

"Unelma karjamajalla"

Tämän talvikauden huomattuin laulunäytelmä, "Unelma karjamajalla", on parhaillaan harjoituksilla ja tullaan esittämään ensi kerran Työväentalolla sunnuntaina, helmikuun 7 päivänä, kello 4.30 iltapäivällä,, siis helmikuun ensimmäisenä sunnuntaina.

Pääsyliput tähän näytelmään ovat kaikki numeroituja ja lippujen myynti alkaa ensi viikolla Raivaajan konttorissa. Lippujen hinta, huolimatta huomattavan suurista kustannuksista, on vain 75 senttiä veroineen. Kehoitamme yleisöä tilaamaan lippunsa ajoissa, sillä niillä tulee olemaan suuri kysyntä.

Vuosikertomukset valmiiksi!

ASKL. New Yorkin osaston alatoimikunnille, kuten näyttämö, lauluseura, valistuskomitea, huvitoimikunta, käsityöseura, y.m. toimihenkilöt, muistakaa valmistaa vuosikertomuksemme ja antaa ne järjestäjä Bruunille, viimeistään keskiviikkona tammikuun 27 päivänä, että hän voi ne liittää osaston vuosikertomukseen, joka esitetään osaston vuosikokouksessa, helmikuun 3 päivänä. Jos ette satu tapaamaan Bruunia, niin jättäkää kertomukset Raivaajan konttoriin.

Kahden sotapojan läksijäiset

Kaksi reipasta suomalaista poikaa, Eino Kujanpää ja Eino Suomalainen, liittyivät Setä Samulin armeijaan ja sen johdosta, heidän ystävänsä laittoivat pojille läksiäiskekkerit Vesan salin viime torstaina, tammikuun 21 päivän iltana. Yli neljäkymmentä osanottajaa oli poikien läksijäiskekkereissä ja kaikilla hauskaa. Pojilla vieraina oli sotilas, Arthur Sundsted, Virginiasta, Minn., joka on Setä Samulin Military Police toimessa ja oli käymässä täällä.

"Pöytälusikka rasvaa"

Jos Amerikan jokaisessa keittiössä säästettäisiin yksi ruokalusikan täysi rasvaa joka päivä, niin siitä säästyisi niin paljon, että siitä voitaisiin valmistaa 20,000,000 paunaa glyseriiniä vuodessa käytettäväksi sotilastarkoituksiin.

Kolmentoista lapsen isä elinkautiseen vankeuteen

Antonio Sylvester, 59 vuoden ikäinen, Madison, N. J., 13 lapsen isä, tuomittiin elinkautiseen vankeuteen. Tuomion langetti tuomari George W. Allgair, Morristownissa, N. J. Tuomio langetettiin syystä, että hän oli murhannut 46 vuoden ikäinen Ernst Andriolan, ruukinkantajien (Hod carriers) union päämajassa sukeutuneen rahoja koskevan riidan jälkiseurauksena. Sylvester ei esittänyt mitään puolustukseksen.

William Hodson kuollut

William Hodson, New Yorkin kaupungin Kansanhuolto (Public Welfare)-viraston päällikkö, kuoli lentokoneonnettomuudessa, joka tapahtui Hollannin Guineassa joku päivä sitten, Hodson oli menossa Pohjois-Afrikaan entisen kuvernööri Herbert Lehmanin lähettinä, johtamaan hädässä olevien avustusta siellä.

William Hodson oli New Yorkin kaupungin Kansanhuoltoviraston päällikkönä yhdeksän vuotta. Hän oli 51 vuoden ikäinen. Hän oli syntynyt Minneapolisissa ja suoritti ylioppilastutkinnon Minnesotan yliopistossa vuodella 1913 ja jatkoi opintojaan Harvardin yliopistossa vuodella 1916 saaden LL. B. arvon siellä ja sitten suoritti lakimiestutkintonsa Minnesotassa. Sen jälkeen hän saapui New Yorkiin ja vuodella 1934 nimitettiin Kansanhuoltoviraston päälliköksi. Häneltä jäi vaimo ja kaksi poikaa tänne. Vanhin pojista on Yhdysvaltain armeijassa ja nuorempi Minnesotan yliopistossa.

"Gorillalle" 130 vuotta vankeutta

Lautakunta tuomitsi vähemmän kuin 30 minuutin aikana 21 vuotiaan, kuusi jalkaisen neekerin syyllisekseen sisäänmurtoon ja erään Punaisen Ristin työskentelijänaisen pahoinpitelyyn tammikuun 10 p:nä. Neekeri oli murtautunut naisen huoneeseen, pitänyt naista kahdun vallassa useita tunteja ja ryövännyt rahaa, sekä arvoesineitä. Hänet saatiin kiinni toisen sisäänmurron yhteydessä. Piirin yleinen syyttäjä Frank S. Hogan vaati neekerille William Gardnerille tuomiota seitsemästä rikoksesta, jotka yhteensä teksivät 130 vuotta. Rikollinen tunnetaan liikanimeltä "Gorilla".

"Aallottaret valloittaneet"

Aallottaret (Waves and Spars), jotka hyökkäsivät Bronxiin valloittaen Hunter yliopiston uudet rakennukset ja harjoituskentät tässä parisen viikkoa sitten, tekivät toisen "valloituksen" ottaen 13 suurta apartmenttitaloa asuinhuoneustoiksi. Aallottaret eivät tosin tehneet tätä "valloitusta", sillä Setä Sämin laivastoviraston teki heille, sillä käsittäähän sen, että eivät naiset sentään yksin kykene sellaisiin tehtäviin, mutta miesten avulla he voivat saada suuria aikaan.

Kolmentoista suuren talon asukkaat, 613 perhettä, saivat käskyn muuttaa pois, että Aallottaret pääsevät asumaan. Ensin asukkaat olivat vähän murpeissaan kun saivat häätökäskyn, mutta sitten sanoivat: Jos täten voimme avustaa sodan voittoon saamista, niin mitäpä tässä muuta kuin hakea toisen asunnon ja siellä hyvä.

Kymmenen tuhatta Aallottarta tulee asettumaan Bronxiin, harjoituskaudeksi.

Romurautaa tuodaan takaisin

Romurautaa eteläisen Tyynenmeren taistelualueilta ja Pohjois-Afrikasta tuodaan takaisin tähän maahan niillä laivoilla, jotka siinne vievät sotatarpeita. Romurautaa saadaan niistä japanilaisten sotavälineistä, joita jaa taisteluntantereille siellä. Täten siirrarauromu, jota jaappanilaiset täältä kärräsivät ja muuttivat sota-aseiksi, tulee sieltä nyt taas romurautana takaisin. Braaseen sulimoon täällä saapui yllämainituilta alueilta tuotua romurautaa 200 vaunullastia. Laivat tuovat romurautaa painolastinaan tänne tullessaan.

Kun jäpsit puhuvat!

Tässä kun Mussolini ja Hitler alkavat käydä hiljaiseksi, niin Japanin jehut alkavat sitä enemmän "repiä leukojaan", kuten seuraava osoittaa:

Japanilainen radioitsija — broadcaster — puhuessaan Singaporesta malajilaisille sanoi m. m. että "Japanin laivaston yksi tehtävistä on ajaa englantilaiset ja amerikalaiset pois, ei ainoastaan Idästä, mutta koko maailmasta." OWI virastolle saapuneen tiedon mukaan japanilainen laajaltaja lisäsi: "Yhdysvallat tulee hämmästymään kuullessaan uutisen, että Japanin voitokas laivasto on saapunut Lontooseen ja samalla valloittanut New Yorkin."

Siinä sen nyt kuulitte! Sanokaapas vielä, että idän vinosilmillä ei olisi suuria haaveita. Ennen täällä hörössä korvin saatiin kuunnella, kun Mussolini huusi suu leveällä ja täyttä kurkkua, että Välimeri on meidän ja koko maailma vapisee kun minä lähden liikkeelle. Nyt on Musson "vatta" kipeänä ja hän on hyvin hiljaa.

Ja sitten muistetaan miten Hitler tapasi kiljua koko maailman valloituksesta. Hitler on samoin alkanut sairastaa kylmiä käpäliä ja samalla alkaa leuka vapista puhuessaan, joten nyt on jäpsien vuoro huuta. — Niin muuttuu maailma Eskoseni, sanoi Nummisuutari! — Vehka-Heikki.

Uutisia ja Katsauksia MAINESTA

Kolme biljoonaa clupea harengus'ia

John F. Coggswell kirjoitti Saturday Evening Postissa äsken mielenkiintoisen artikkelin sardiinisillin (clupea haringus) kalastuksesta Mainessa. Suurimpia sardiinien kalastus- ja kannutuskyliä Itä-Mainessa ovat Lubec ja Eastport. Ensiksi mainittu elää yksinomaan kalastuksella, etupäässä sillillä. Toisiakin kalastus- ja kannutuskyliä on Eastportista aina South Portlandiin asti.

Kun kieltolaki viime sodan ajalla tuli voimaan ja sen mukana "free lunssi" tiskit katosivat kapakkain mukana ja amerikalaiset menettivät nukkumaanmenoherkkunsa, olutlasin, kräkekset ja sardiinit, sillin kalastus ja kannutus Mainen rannikolla joutui pulan kouristuksiin, niin pahan pulan, että äskeisen pulan ajalla edellämainitut sillikylät eivät kyenneet enää kuuluisalla mainelaisella tarkkuudellaankaan hoitamaan asioitaan.

Kannutuslaitoksien omistajat kutsuivat mainelaisten profeetan ja vitsinickan, äsken kuolleen tuomarin, William Pattangallin, neuvomaan mitä heidän olisi tehtävä voittaaksensa liikkeen takaisin. Tuomari kuunteli heidän valituksiaan ja sitten puhui heille seuraavat viisauden sanat: "Teillä on vain yksi tie avoinna ja tie on vaikea käydä. Teidän on kannutettava sellaisia sardiineja, jotka kelpaavat selvällekin miehelle syödä."

Ja mainelaiset kannuttajat ottivat neuvon vastaan. He sovelluttivat "pure food" lait käytäntöön, tuottivat ekspertteja Europasta kannuttimoihinsa ja paransivat menettelytapoja joka puolella.

Ja mainelaisille sardiineille alkoi vähitellen löytyä markkinoita. Ja sitten kun sota teki lopun norjalaisten ja portugalilaisten sardiinien maahantuonnista, kysyntä kasvoi aivan ennen kuulumattomassa määrässä. Ennen sotaa mainelaiset kannuttimot kannuttivat kaksi miljoonaa sadan kannun laatikkoa sardiineja vuosittain. Mutta nuokaan, europalaisten sardiinien kilpaillessa, eivät kaikki menneet kaupaksi. Nyt kun armeija ja laivasto vaatii itselleen 3,000,000 laatikkoa. Mainen kannuttimot pyrkivät neljän miljoonan laatikon tuotantoon.

Mainelaisten kalastajien ja kannuttajien on tehtävä ylityötä samoin kuin californialaistenkin jos siviliväki saa heidän tuotteitaan lainkaan, paitsi hienoimpia lajeja, joita hallitus ei ole tilannut.

Sardiinisillien täytyy olla pieniä. Ennen suuremmilla silleilla ei ollut menekkiä. Nyt pienet sillit kannutetaan pieniin litteisiin kannuihin ja suuret pyöreisiin kannuihin. Kaikki käy kaupaksi. Sillit menevät sitä mukaa kun niitä kannuihin saadaan. Ylijäämiä ei ole kannuttajilla koskaan. Ja saadakseen päämääränsä, neljä miljoonaa laatikkoa, kalastajien on saatava kolme biljoonaa pikkukalaa.

Mutta kalastus on aina epävarmaa. Yhtenä vuotena kalaa tulee runsaasti, toisena niukasti. Viime vuotena kalaa tuli runsaasti varsinkin kun kalastuskielotkin poistettiin, että maan tarve voitaisiin tyydyttää.

Sillä pyydetään kahdella tavalla, n.s. weirs'illä, jotka ovat tavallaan jättiläissuuria rysiä ja nuotilla. Rysäpyynti on yleisesti tuottoisempaa, joskin nuottamiehetkin toisinaan saavat hyviä saaliita. Yksi tällainen itä-mainelainen, kapteeni Andrew Martin, löysi äsken sellaisen silliparven, että sai saaliillaan $4.000, minkä jakoi viisimiehisen miehistön kanssa. Toinen suuri nuottasaalis saatiin viime kesäkuussa Small Pointissa, Casco lahden yläpuolella. Ken Wallace ollessaan kokemassa hummeripyydyksiään huomasi pienen lahden olevan täynnä silliä. Hän kiiruhti maihin ja sai siellä käsiinsä Alvin Brewerin, jolla oli pitkä sillinuotta. Nämä kaksi miestä apulaistensa kanssa saivat jakaa keskenään $14.000 — melkoinen rahasumma sadan asukkaan kylään.

Jos mainelaiset kalastajat ja kannuttajat kykenevät tuottamaan päämääräkseen asettamansa neljä miljoonaa laatikkoa sardiineja, varallisuus jälleen palautuu näihin kyliin. Niissä ovat kaikki työssä. Miehet ovat merellä kalaa noutamassa ja naiset kannuttavat kannuttimoissa. — Navvy.

Portland, Maine

Suomalainen kuollut

Oiva N. Ware, 56 vuotias, kaatui Congress kadulle perjantaiaamuna. Poliisiambulanssissa hän kuoli matkalla Maine General Hospitaaliin. Kuolemansyiden tarkastus osoitti, että kuolema johtui luonnollisista syistä. Hän oli syntynyt Suomessa Tammelan pitäjässä ja asunut Portlandissa vuodesta 1915 asti. Kuului jäsenenä useihin paikallisiin yhdistyksiin. Mayflover Lodge, S.F.O.A., The Viking Lodge, Mt. Vernon Lodge, New England Order of Protection, ja Carpenters Unioon. Teki työtä South Portlandin laivatelakalla. Vainajaa lähinnä surevat vaimonsa Anna, yksi tytär Anne, nykyinen Mrs. Widor, ja poika pvt Arvo Ware armeijassa. Yksi veli ja kaksi siskoa Suomessa.

Tämän kirjoittaja on jo parin vuoden ajan ollut näissä maan puollustustöissä, monissa eri paikoissa. Viimeiset kuukaudet asuin R. I. valtiossa Wakefield nimisessä paikassa. Kaksi viikkoa olen ollut täällä South Portlandissa. Olen työssä newyorkilaisessa rakennuskomppaniassa. Tämä rakentaa taloja puolustustöissä oleville. Niitä on jo rakennettu paljon, lisää vielä tarvitaan. Olin työssä Portlandissa viime talvena kuukauden päivät, silloin tulin täällä tuntemaan asuntopulan. Kävelin ja etsin asuntoa noin 8 tuntia, en onnistunut saamaan, lopuksi päätin kääntyä poliisilaitoksen puoleen, siellä vastattiin, että täällä annetaan makuupaikka jos olet tehnyt jotakin lakivastaista. Tulkoon tässä mainittua, että putkassa vietin yön ensikerran elämässäni. Nyt toisen kerran tultuani tänne ei ollut asunnon saanti niin vaikeata. Alkuviikolla oli jääsade ja sitä seurasi kovat pakkaset, työt seisautettiin enkä tiedä koska aletaan; tietysti heti kun ilma lämpiää. Ne komppaniat, joilla on sisäfinistystöitä, tekevät täyttä aikaa. Yleinen carpenterien palkka on täällä $1.16 tunti. En tiedä minkä verran täällä on suomalaisia. Olen kaksi tavannut, he ovat molemmat maansyntyisiä. — K. Sjöman.

PHILADELPHIA, PA

Amerikan Punaisen Ristin ulkomaalaisryhmien toiminta.

Tammikuun 16 päivänä pidettiin Amerikan Punaisen Ristin Philadelphiassa toimivien ulkomaalaisryhmien kokous ja päivälliset Riz Carlton Hotellissa. Puheenjohtajana kokouksessa toimi Charles Sinkler ja mukana oli manageri Mr. Crist ja ulkomaalaisryhmien johtaja Mr. Jose Petrosta. Jokaisesta ulkomaalaisryhmästä oli kutsuttu edustamaan kaksi jäsentä. Suomalaisia edusti Mrs. Harold Lee; Mrs. Jack Karppinen ei ollut tilaisuudessa saapumaan kokouksseen.

Ulkomaalaisryhmien johtaja Mr. Petrosa esitti tilaston siitä kuinka paljon viime kuluneen vuoden aikana eri kansallisuuksia edustavat ryhmät olivat tilittäneet Punaiselle Ristille. Selostuksen mukaan tilitykset olivat tehneet seuraavat kansalliset järjestöt.

Polish, $8.963.65; Greek $6108.00; German, $3.627.63; Italian, $3.302; Russian, $3096; Hungarian, $1.303; Lithuanian, $1,055; Ukrainian, $1.055; Philippino, $764.50; Armenian, $680.50; Swiss, $412.10; Chinese, $380.-00; Finnish $333.50; Austrian, $225.00; Syrian, $250.00; Spanish, $226.00; Rumunian, $172.-00; Croatian, $157.00; Swedish, $195.00; Danish, $87.25; Portugese $85.00; French, $60.00; Latvian New Group.

Kokouksessa puhui Mr. Crist Punaisen Ristin työstä sekä suunnitelmista, mitä erikoisesti tarvitaan. Paraillaan järjestetään avustuksen lähettämistä amerikalaisille sotavangeille. Avustuspaketit saavat sisältää kannun pulverisoitua maitoa, kannun juustoa, kannun lohta, paketin päivällisporkkaa, kannun lihaa, kahvieextraktia, kuivattuja luumuja, pulverisoitua appelsinia, suklaata, kukeksia, 4 pakettia savukkeita ja kaksi palaa saippuaa. Paketti yhteensä ei saa painaa enempää kuin 11 paunaa. Kaikkia pyydetään nyt laittamaan kuntoon ja toimittamaan näitä paketteja sotavangeille. Punainen Risti huolehtii niiden lähettämisestä.

Paraillaan on tekeillä toipuvien haavottuneiden sotilaiden sairaala lähelle Phoenixvilleä, jonka kuntoonlaittamisen avustuksessa Punainen Risti kääntyy kaikkien järjestöjen puoleen.

Lopuksi Mr. Crist ilmoitti, että tulevassa suuressa keräyksessä Philadelphian päämäärä on $4.000.000, joka on saatava kokoon sodan voittamiseksi ja toivoo, että kaikki ryhmät kansallisuuksista, uskonnollisista ja poliittisista erimielisyyksistään huolimatta auttavat Punaista Ristiä tämän keräyksen onnistumisessa. Amerikan Punainen Risti esittää tässä suuressa sodassa Laupiaan Samarialaisen osaa, jota meidän kaikkien on tuettava. Amerikan Punaisella Ristillä on edustajiaan kaikilla rintamilla ja sillä on osasto myöskin Suomessa. — Mrs. Harold Lee.

WORCESTER, Mass.

Lincoln Sq. Haaliyhdistyksen ja ASKL Worcesterin osaston jatkovuosikokous

on Belmont Haalissa tänä tiistai-iltana kello 7.30. Tulkaa kokoukseen. Täydennetään komiteat, johtokunta y.m. Kokous on siis tärkeä. Jokaiselle kuuluu kehoitus. Jäsenistöllä täytyy sen verran olla mielenkiintoa, että tulee vuosikokoukseen, jokainen joka on puolustustöistä vapaana.

Osaston ompeluseuran kahviaiset

ovat myös tiistai-iltana Belmont haalissa. Kustantajana on Aliina Lehtola. Tietenkin pistäydytään kahvilla. — Niku.

Ryhmä toisen

viimeinen viikko on menossa. Torstaina 28 p:nä on tavanmukainen peli-ilta Belmont haalissa. Sen kustantaa yhteisesti kaikki ne jotka eivät vielä ole tähän mennessä olleet "keimissä" mukana. Menkäämme oikein joukolla, kyllä kahvi ja pulla kuulemma riittää.

Joko olette päättänyt

missä vietätte ensi lauantai-illan? Belmont haalille on taas järjestetty hauskat tanssiaiset. Leo Johnsonin orkesteri pitää huolen soitosta. Tämä on ryhmä toisen viimeinen tilaisuus ja he toivovat suurta osanottoa. Tietysti otamme kutsun vastaan ja menemme. Eikö niin? —a. —n.

Kihlaus ilmoitettu

Mrs. Matti Autio talossa 138 Eastern avenuella on ilmoittanut, että hänen tyttärensä Miss Edith V. Pulkkinen on kihlautunut Toivo A. Lehdolle, talossa 53 Belmont-kadun varrella asuvien Mr. ja Mrs. Lauri J. Lehdon pojalle. Miss Pulkkinen on suorittanut tutkinnon Commerskorkeakoulussa Worcesterissa ja nyt työskentelee Norton-yhtiöllä. Mr. Lehto on käynyt Martin Hughes korkeakoulun Buhlissa, Minnesotassa ja on Norton-yhtiön palveluksessa. — Heikkinen.

Ostakaa sotabondeja, joita on myytävänä myöskin Työläisten Luottoyhdistyksessä.

FITCHBURG
JA YMPÄRISTÖ

— Kuoron harjoitukset tänäiltana. Miehet kello 7 ja naiset kello 7:30.

— Saiman viidennen eli helmikuun ryhmän kokous on tänä-iltana kello 7:30 Saiman talossa. Ryhmään kuuluvien nimet oli lauantain Raivaajassa.

— Saiman ompeluseura kokoontuu kello 7:30 tänä. iltana. Käsiteltävänä on tärkeitä asioita ja kahvia tarjoillaan kokouksen jälkeen,

— Poliiseille on ilmoitettu, että H. P. Balloun taloon numerossa 63 Greenkadun varrella on murtauduttu ja varastettu arvokkaita talouskaluja. Mr. Ballou on Floridassa talveansa viettämässä ja murron huomasi Edward Arnold, edellisen vävy, kun hän meni sunnuntaina taloa tarkastamaan.

RYHMÄ KOKOONTUU

Saiman tammikuun ryhmä, joka järjesti tanssit viime lauantaiiltana, kokoontuu tänä iltana Saiman talossa tilityksiä varten ja päättämään työtään.

Järjestynyt työväki tukee War Chestin rahoittamista

Järjestynyt työväki tulee esittämään tärkeää osaa United War Chestin rahankeräyksessä, joka aloitetaan maanantaina helmikuun 8 päivänä.

Työväen neuvosto War Chestiä varten on järjestetty ja se tulee kokoontumaan kello 7:30 huomen-iltana Johnsonia-rakennuksessa.

Samanlaisia järjestyneen työväen neuvostoja tulee ottamaan osaa sotakirstujen rahoittamiseen 500 eri paikkakunnalla Yhdysvalloissa.

Ennen War Chestein järjestämistä järjestyneen työväen yhteiset komiteat, joissa oli edustettuna A. F. of L. ja C. I. O., keräsi varoja kautta maan Yhdistyneiden kansojen hätäavuksi ja työväen radiotiedotusten lähettämistä varten työläisille valloitetuissa maissa.

Viralliset havainnoitsijat sanovat näiden työväen radiolähetysten Europan työläisille muodostavan tehokkaimman propagandan mitä Yhdysvalloissta lähetetään.

Senjälkeen, kun työväestö liittyi War Chestein kampanjaan, työväen oma keräys lopetettiin.

Fitchburgin War Chestein työväenneuvosto kehoittaa kaikkia järjestyneen työväenliikkeen jäseniä ottamaan osaa siihen keräykseen, mikä täällä järjestetään. Kehoituksen selventämiseksi on laadittu ja hyväksytty erikoinen päätöslause, johon myöhemmällä lukijamme saavat tutustua.

William F. Fisher, rakennustyöläisten unioiden sihteeri, on paikallisen työväenneuvoston presidentti ja Rred Clark, United Electrical Workers union numero 286, johon kuuluu General Electric Companyn työläiset, on sen sihteeri. Toiset neuvoston jäsenet ovat Thomas Chapman, Robert Gagne, Charles Hartford, Harold Lacy, Ralph LeMay, Elmer G. Sjoberg ja William B. Tautenham, kaikki paikallisten unioiden johtohenkilöitä.

War Chestin keräyksen päämäärä on $127,987. Tällä keräyksellä rahoitetaan Community Chest ja 13 eri sota-avustusjärjestöä, jotka kuuluvat Fitchburgin War Chestiin.

War Chestin yleinen puheenjohtaja tässä alkavassa keräyksessä on Harold Cross. Keräys järjestetään sillä tavalla, että jokaisella kaupungin asukkaalla on tilaisuus lahjoittaa siihen varoja.

PELASTUSKOKEITA JÄRJESTETTY

Coolidge Parkissa eilen iltapäivällä järjestettiin kokeita, joissa vihollisen oletettiin hyökkäävän kaupunkiin ja pelastuskunnat riensivät antamaan apua hätään joutuneille. Rakennus, joka oli 25 jalkaa kanttiinsa, paloi ja sen mukana tuhoutui tekomies, kun pelastuskunta ei joutunut aikanaan paikalle. Oletettiin, että vihollisen lentokoneet olivat hyökänneet Fitchburgiin ja pommittaneet Coolidge Parkia, johon pelastuskunnat hälytettiin.

Nämä kokeet olivat sektori D:tä varten.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG

Hanna-Sauna, 289 Elm St. — Elo ja Brusila, omistajat.

Miss Landry voitti mestaruuden eilen
Katkaisi maalinauhan kaikilla matkoilla

Newburghissa, N. Y., eilen iltapäivällä Miss Carmelita Landry, fitchburgilainen tyttö, joka viime talvena voitti kansallisen sekä Pohjois-Amerikan pikaluistelumestaruudet, voitti Middle Atlanticin mestaruuden. Jokaisella kolmella matkalla — 220, 440 ja 880 jardilla hän katkaisi maalinauhan toisten kilpailijain edestä. Beatrice Amann, Meridenistä, Conn., sijottui toiseksi jokaisella matkalla ja kolmanneksi Patricia Patnode, Schenectadysta. Neljänneksi sijottui Helene Carlesco, Jackson Heighssistä.

Miss Landryn ajat olivat: 22.3 sekuntia 220 jardilla, 43.3 sekuntia kvarttimaililla ja 1 minuutti 38.3 sekuntia.

Vankilasta voidaan laittaa meijeri

Karjakauppayhtiö Levin & Sons, Inc., osti viime perjantaina täällä Fitchburgissa sijaitsevan kauntinvankilan $15,000 kauppahinnalla.

Niissä selleissä, joissa ennen karjuivat humalaiset, saattavat ennen pitkää mylviä elukat. Uusi omistaja nähkääs on harjoittanut karjakauppaa 32 vuotta ja se jo ennestään omistaa 200-eekkerin farmin Fairbanks-mäellä Lunenburgissa.

Levin-yhtiö harjoittaa etupäässä karjakauppaa, mutta kerrotaan, että yhtiö saattaisi suunnitella uudenaikaisen meijerin laittamista tuohon entiseen vankilarakennukseen. Ensimmäinen suunnitelma on myydä tuosta vankilasta kaikki rauta, jota siinä on paljon ja jolle nykyisin on kyllä kysyntää.

Tuon vankilan maa käsittää 65 eekkeriä. Vankila itse rakennettiin 1854 sadalle vangille. 1875 sen tuli osittain hävitti ja kun se uudelleen sen jälkeen rakenntiin, sitä laajennettiin niin paljon, että siinä oli tilaa 200:lle vangille. 1922 sitä lakkasi kaunti käyttämästä ja vuosina 1929—31 sitä vuokrasi Middlessex-kaunti. Vuodesta 1931 alkaen tuo vankila on ollut myytävänä ja on sitä moni katsellut ostaakseen sinä aikana. Muutamia kuukausia sitten kerrottiin, että Tri-City Dairymen's Cooperative m. m. suunnitteli sen ostamista, mutta nyt vasta kaunti pääsi tuosta "valkoisesta elefantista."

HILDA KANGAS ON KUOLLUT

Viime lauantaina myöhällä iltapäivällä Mrs. Hilda Kangas, omaa sukua Heinonen, äkkiä kuoli kotonaan Mt. Elam-tien varrella 63 vuoden ikäisen. Kuolema oli luonnollinen, sanoo kuolemansyyntarkastaja tri Cornelius E. Geary.

Mrs. Kangas oli syntynyt Vimpelissä, Suomessa, ja asui täällä Amerikassa 45 vuotta.

Lähinnä kaipaa puolisonsa Matti Kangas, viisi tytärtä, kaksi poikaa, 13 lastenlasta kolme veljeä ja kaksi siskoa. Tyttäret ovat Mrs. John Pajari, New Ipswichissä, N. H., Mrs. Leonard Hill, Mrs. Charles Sandberg, Mrs. Antonio Conforte ja Heimo Hyvärinen, pojat William ja Eino Kangas, kaikki Fitchburgissa, veljet Heikki, Nestori ja Antti Heinonen Suomessa, jossa myös on sisko Mrs. Hilja Latvala. Toinen sisko, Mrs. Fanny Lindell asuu täällä Fitchburgissa.

Viimeiseen lepoonsa Forest Hillille vainaja saatetaan huomenna iltapäivällä Sawyerin toimistosta johon sukulaisia, ystäviä ja tuttavia kehoitetaan saapumaan kello kahdeksi. Tänä iltana klo 7—8:30 vainajaa voidaan käydä katsomassa Sawyerissa.

Fitchburgilainen sotilas kuollut Texasissa

Sotamies James D. Gorrie, 30 vuoden ikäinen mies, joka ennen asui täällä Fitchburgissa, mutta meni asevoimiin Californiassa, on kuollut Amarillo Fieldillä, Texassa, viime perjantaina, kertoo tieto, jonka hänen omaisensa ovat saaneet. Kuoleman syytä ei ole ilmoitettu. Hautajaiset on Sawyerin toimiston huolena.

Gorrie meni lännelle viime keväänä ja siellä liittyi armeijan lentovoimiin. Hän oli suorittanut korkeakoulukurssin Fitchburgissa ja college-kurssin Dartmouthissa. Äiti, leskivamo, Mrs. Annie M. (May) Gorrie, on Californiassa ja täti Mrs. William J. Maggs täällä Fitchburgissa.

Mrs. Linda Latimer vakavasti sairaana

Tänne juuri saadun tiedon mukaan Mrs. Linda Latimer (Laitinen(joka ennen asui täällä Fitchburgissa talossa 219 Rollstonekadun varrella, on vakavasti sairaana St. Peter's Hospitalissa New Brunswickissa, N. J.

Hänessä oli toimitettu leikkaus joulukuun 7 p:nä ja oli hän päässyt jo pois sairaalasta, mutta oli joutunut palaamaan sinne uudelleen t. k. 16 päivänä.

Mr. JA MRS. MONTONEN OLLEET 45 VUOTTA AVIOLIITOSSA

Talossa 177 Rollstonekadun varrella asuvat Mr. ja Mrs. William Montonen tulivat olleeksi avioliitossa 45 vuotta viime perjantaina ja sen johdosta heille tyttärensä, joita on 7 ja vain yksi, Hilja, tyttönä, järjestivät eilen yllätyksenä hääjuhlan, jossa omaisten lisäksi mukana oli naapureita ja eräitä perheystäviä.

Mr. Montonen on syntynyt Pyhäjärvellä, Oulun läänissä. Oulun läänissä on myös syntynyt puoliso Ida, mutta ei samassa pitäjässä vaan Haapajärvellä. Ida tuli tänne kotimaastaan noin 48 vuotta sitten ja Ville puoli vuotta myöhemmin.

KAUPUNGINTYÖLÄISTEN YHDISTYSTÄ UUDELLEEN JÄRJESTETÄÄN

Arthur J. Fredette, kaupungintyöläisten yhdistyksen presidentti, uudelleen järjestää tuota yhdistystä ja kehoittaa kaikkia kaupungintyöläisiä liittymään siihen jäseniksi huolimatta siitä ovatko he taikka ei siviilipalveluslain alaisia.

Tarkoituksena on saada aikaan parempi yhteisymmärrys kunnantyöläisten keskuuteen — sellainen yhtenäisyys, jota kuntientyöläisten liiton kansallinen presidentti Patrick Golden on selostanut yhdistyksen jäsenille ja jäseniksi aikoville.

Seuraava kuntamme työläisten kokous on helmikuun 3 p:nä jolloin presidentti Fredette ilmoittaa nimitetyt komiteat.

PANKKI AVATTU FORT DEVENSISSÄ

Pankki, joka tekee rajoitettua liiikettä, mutta tarjoaa täydelliset mukavuudet pankkipalvelusta tarvitseville sotamiehille ja upseereille, avattiin Fort Dvensissä tänä aamuna. Se toimi tuon leirin komissario-rakennuksessa ja tulee olemaan auki kello 9:30—2:30 viitenä arkipäivänä ja lauantaina suljetaan jo kello 12 päivällä.

LÄHETYSSEURAKUNNAN UUTISIA

Huomen-iltana on ompeluseuran kokous. Tilaisuuden kustantaa John Rajala.

Torstai-iltana on Sisarliiton ohjelmakokous.

Ensi sunnuntaina viettää nuorisoseuramme vuosijuhlaansa. Juhla alkaa klo 3 j. pp. ja jatkuu klo 7:ään. Väliajoilla tarjoillaan virvokkeita. Juhlapuhujaksi tulee pastori John Haverinen Quinsysta.

EV.-LUTERILAISEN SEURAKUNTAPIIRIN UUTISIA

Fitchburg: Eilen illalla pidetty ensimmäisen ryhmän talvijuhla onnistui hyvin Runsaslukuinen yleisö sai kuulla seuraavan hyväsisältöisen ohjelman: Alkuvirren jälkeen, ohjelman esittelijä Aaro Kortejärvi, johti rukoukseen ja puhui, sitten urkuri Mr. Wilcox soitti kaksi urkusooloa. Mrs. Esteri Peltonen ja Miss Mildred Waltanen lauloivat duettona kaksi laulua Miss Lyyli Lämsän säestäessä pianolla, Katri Savola luki kertomuksen, Mr. Mikko Lämsä esitti soolollaulua Miss Lämsän säestäessä pianolla, mieskvartetti lauloi Mrs. Lyyli Palomäen säestäessä pianolla, Miss Katri Savola soitti viulusoolon Miss Lämsän säestäessä pianolla, urkuri Mr. Wilcox soitti kaksi urkusooloa, jonka jälkeen kirkkokuoro lauloi Mrs. Palomäen johdolla, sitten allemerkinnyt puhui ja johti rukoukseen. Päätösvirren jälkeen siirryttiin alasaliin nauttimaan ryhmän hyvästä tarjoilusta. Kiitos ryhmälle hyvästä toiminnasta ja ohjelman antajille, sekä tilaisuudessa olleelle runsaalle yleisölle.

Kirkkokuoron harjoitukset pidetään tiistaina klo 8 ill. Uudetkin laulajat ovat tervetulleet.

Torstaina klo 8 ill. on ensimmäisen ryhmän illanvietto, jossa saadaan kuulla hyvä ohjelma ja nauttia tarjoilusta.

Toisen toimintaryhmän kokous on tämän viikon torstai-iltana kirkkosalissa. Keskiviikon lehdissä julkaistaan toiseen ryhmään kuuluvien nimet.

Quincy: Ev.-lut. Betlehemin seurakunnan iltaseurat ja vuosikokous pidetään tämän viikon keskiviikkona klo 7:30 ill. Garfieldkadun kirkon alasalissa Yleisö on tervetullut.

Ashburnham: Eilen pidetyssä hartaushetkessä T. Merikannon kodissa laulettiin yhteislauluja ja puheita pitivät allemerkinnyt ja Mr. Robert Noponen. Mrs. Merikanto tarjoili hyvät kahvit josta kiitos. — Matti Anttonen.

WEIM Program Schedule

4:00 News
4:05 "Tom, Dick & Harry"
4:30 "Calling Fort Devens"
5:00 News
5:15 Melody Matinee
6:00 News
6:15 Press Roundup
6:20 Sport Page
6:25 Speaking For
6:30 Town Topics
6:45 Magic Lamp
7:00 Fulton Lewis Jr.
7:15 Milt Herth
7:30 Mystery Hall
8:00 Professor Kane
8:30 Bulldog Drummond
9:00 Special Feature
9:15 Mediation Board
10:00 Raymond Clapper
10:15 Our Morale
10:30 Treasury Parade
10:45 Music Endures
11:00 News
11:15 Dance Orchestra
11:30 United We Swing
12:00 News

Westminster, Mass.
Westminsterissä opetetaan paikkausta ja parsimista

Ensi perjantaina t. k. 29 p:nä kello 10:30—3:00 Baptistikirkon sakaristossa on kokous, jossa Worcester County Extension Service antaa opetusta ja ohjeita pukimien uudelleen laittelussa, siihen kuuluen parsiminen ja paikkaaminen. Kaikki ovat tervetulleita tähän kokoukseen. Mutta olkaa hyvä ja puheloikaa Mrs. M. Abarille niin hän selostaa mitä teidän tulisi ottaa mukaanne tähän kokoukseen. — L. P.

Charles Mäntylän viimeinen matka

Eilen kello 1 päivällä kokoontui saattoväki Sawyerin hautaustoimistoon Fitchburgissa saattamaan äkkiä manalle muuttanutta kansalaistamme Charles Mäntylää hänen viimeisellä matkallaan. Pahasta kelistä ja gasoliinipulasta huolimatta hautaustoimiston suojat täyttyivät saattojoukkueesta. Tilaisuudessa ensin lauloi Mrs. Hugo Erickson ja sen jälkeen toimittaja O. Tokoi piti muistopuheen vainajan elämän työstä ja ihmiselämän tarkoituksista kehoittaen jälkeenjääviä jatkamaan sitä yhteistyötä, jota vainaja oli aikoinaan tehnyt. Puheen jälkeen Mrs. Erickson vielä lauloi. Sitten kun saattoväki oli kulkenut aronaisen urkun ohi, vainaja siirrettiin ruumisvaunuun,, jotka saattojoukkueen seuraamana veivät ruumiin Westminsterin Evergreen hautausmaalle, johon vainajan maallinen maja kätkettiin. Haudalla vielä Tokoi puhui lyhyesti. Haudalta poistuttua kokoonnuttiin Westminsterin Townhaalille, jossa kahvipöytä saattoväkeä jo odotti. Kantajina olivat: Nilo Nelson, Willie Muhonen, Sipi Savikko, Charles Lahtinen, John Hill ja Axel Tuomi.

Charles Mäntylä oli syntynyt Reisjärvellä Oulunläänissä 22 p. 1883, joten hän ensi kuussa olisi täyttänyt 60 vuotta. Tähän maahan hän oli tullut v. 1901 asettuen ensin Fitchburgiin, josta sitten v. 1926 muutti Westminsteriin, missä sen jälkeen on asunut. Saattamaan isäänsä oli saapunut hänen tyttärensä Mrs. Victor Westerberg aina Hannasta Wyomingista asti.

CHICAGO, ILL.

Lauantaina 9 p. tammik. maan poveen laskettiin Mrs. Lillie Forsberg. Pitkäaikainen sydäntauti mursi Lillien nuoren elämän. Häntä suremaan jäi puoliso, yksi lapsi, vanhemmat sekä paljon muita sukulaisia ja tuttavia. On ihmeellistä; vähemmän kuin kahden vuoden ajalla Kalle Forsberg on menettänyt kolme läheistä sukulaista. Ensin isoisä Kalle Niemi kuoli tapaturmaisella tavalla ja samalla viikolla Forsberilta kuoli isä, Albin Forsberg, ja nyt vaimo. Kepeät mullat vainajien haudoille. Toivomme että aika surut lieventää.

Lauantaina 16 p. t. k. oli iltamat Lincoln Auditoriumissa, josta kertyneet varat lahjotettiin "to our boys in service". Väkeä oli saapunut tilaisuuteen yli toiveiden ja tulot oli kiitettävät.

Meidän kaikkien tehtävä on auttaa kaikin tavoin — "Our boys in service".

13 p:nä helmikuuta Lincoln Auditoriumilla vietettiin suuret koko Chicagon suomalaisia käsittävä "War bond selling" karnevaalit. Ohjelma tulee olemaan parhainta laatua. Mainitsemme tässä joitakin: Ensin Chicagon Sibelius kuoro tulee esiintymään ja entinen Sibelius kuoron johtaja, säveltäjä pianisti Edvin Karhu esiintyy rouvineen. Tästä huomaamme, että musikaalinen puoli on hyvin edustettu. Kuten me tiedämme, rouva Karhu on tunnettu laulajatar ja saavuttanut suurta huomiota amerikalaisten keskuudessa.

Muista paikka ja aika, 13 p. helmikuuta Lincoln Auditoriumilla.

Näytelmä Marietta harjoituksen alla. Seuratkaa Raivaajaa, sillä sen kautta saatte tiedon milloin Marietta näytellään. Lähiseutulaiset voivat järjestää asiansa siten, että voivat tulla, sillä Marietta näytellään vain yhden kerran — —oo—oo.

VIIKKOKATSAUS

Natsien kaksinaamaisuudesta

Natsien propaganda on suunnattu Ison-Britannian ja Yhdysvaltain välien rikkomiseen. Epäilyksen ja sekasorron aikaansaamiseksi näiden maiden väestön keskuudessa antavat natsit Yhdysvalloille erilaisia tietoja kuin Englannille. Natsien propagandatekniikan aseet on hiottu erimielisyyden aikaansaamiseksi liittolaisten kesken, mutta tämän tekniikan periaatteet on tunnettu tosiseikka.

Natsien viekkaus ja kaksinaamaisuus Amerikan ja Englannin välisten suhteiden rikkomiseksi ilmenee niiden radiotiedoitusten sävyssä, joita on levitetty sekä täällä, että Lontoossa. Esimerkinä mainitsemme seuraavaa:

Muutama päivä sitten Saksa radioi Yhdysvaltoihin: "Englannissa jokainen mies on mobilisoitu sotaa varten. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että Englanti valmistautuu suureen taisteluun Saksaa vastaan tai taisteluun toisella rintamalla. Ei suinkaan, vaan tämä nykyhetken ponnistus on kohdistettu amerikalaisia vastaan."

Samaan aikaan radioi Saksa Englantiin: "Jänkit ovat saaneet voiton toisensa jälkeen englanti laisten kustannuksella, t.s. heidän ystävyytensä varjolla. Amerikalaiset ovat samalla tavalla Englannin vihollisia kuin natsitkin."

Edinburgh'in yliopiston professori W. A. Sinclair pakinoi tästä Saksan propagandaohjelmasta, joka on suunnattu Amerikan ja Englannin välien rikkomiseksi. Hän sanoi BBC kotilähetyksessä m.m. seuraavaa: "Kun kuulette radiossa vakuutettavan sellaista, mikä on kohdistettu amerikalais-vastaisen mielipiteen herättämiseksi täällä, kuvittelette tämän natsikuuluttajan istuvan studiossaan Berliinissä ja jos sitten annatte mielikuvituksellenne suuremman vallan, näette oisen natsikuuluttajan istuvan viereisessä studiossa radioivan samoja asioita Yhdysvaltoihin, ero on vain siinä, että maiden nimet ovat muuttunet."

Irakin sodanjulistaminen

Irak julisti sodan Akselivalloille viime viikolla. Niin siis tämän muhamettilaisen valtakunnan mahti ja rikkaudet on yhdistetty Yhdistyneitten kansojen voimiin. Irak käsittää Eufrat ja Tigris jokien suistomaan ja lounais Aasiassa — laakson, jota legendan mukaan pidetään ihmiskunnan kehtona ja jota jotkut raamatun tutkijat pitävät alkuperäisenä Edenin puutarhana. Pinta-alaltaan käsittää se jokseenkin yhtä suuren alan kuin New York, New Jersey, Pennsylvanian ja Ohion valtiot yhteensä.

Maaperä on erittäin hedelmällistä. Tehtyjen laskelmien mukaan, arvellaan Tigris ja Eufrat joista virtaavan veden voivan kastella talvis aikaan noin 7,000,000 eekkerin-alan suuruisen alan ja kesänaikana noin 3,000,000.

Pääasiallisista viljelyskasveista mainittakoon vehnä, ohra ja riissi, tupakkaa viljellään Kurdish'in mäkirinteillä. Maa on myös hyvin rikas öljylähteistä. Vuotuinen öljytuotanto on noin 5 miljoonaa tonnia.

Irakin pinta-ala on 140,000 neliömailia ja asukasluku neljä miljoonaa, kieli etupäässä Arabian kieltä.

Vierasmaalaisten lääkärien kansalaistuttamisesta.

Yliprokuraattori Francis Biddle ilmoitti viime viikolla, että koska siviililääkäreistä on ilmennyt puutetta, kehoitetaan Immigration ja Naturalization Service virastoa kiirehtimään vierasmaalaisten lääkärien kansalaistuttamista.

Herra Biddle sanoi: "on annettu ohjeet hakupapepereitten käsittelyn jouduttamiseksi, sekä kuulustelujen etukäteen pitämiseksi, toisin sanoen, ennen tavallista määrättyä aikaa, etenkin siinä tapauksessa, jos vieras maalainen lääkäri harjottaa lääkärin ammattia. Poikkeus tehdään myöskin niiden lääkäreiden suhteen, joiden katsotaan olevan kelvollisia harjoittamaan lääkärin ammattia täällä, edellyttäen, että he omaavat kansalaisoikeudet.

Vierasmaalaisten rekisteröinti siirretty oikeusvirastoon.

Kaikki, vierasmaalaisten rekisteröintiä koskeva toiminta on siirretty postivirastostosta oikeusvirastoon.

Kun vierasmaalaisten rekisteröinti alkoi vuonna 1940 on noin 7,500 postitoimistoa huolehtinut vierasmaalaisten rekisteröinnistä, sormenjälkien otosta yms. Postitoimistot lähettivät sitten tiedot oikeusvirastolle, joka luokiteli ja luetteloi ne. Vierasmaalaiset tulevat nyt rekisteröimään Immigration ja Naturalization Service'in 67 alivirastossa.

Täytettyään neljätoista vuotta täällä asuvien vierasmaalaisten on rekisteröitävä. Myöskin niiden on rekisteröitävä, jotka saapuvat maahan, aikoen viettää täällä ei enemmän kuin 30 päivää. Vierasmaalaisten on myös tehtävä ilmoitus asunnonvaihdosta.

URHEILU
38 maailmanennätystä hyväksyttiin; niistä 10 omistaa Ameriikka

Kansainvälinen urheiluliitto, toimien sota-ajan vaikeuksissa, hyväksyi täällä viime lauantaina 38 uutta maailmanennätystä, jotka saavutettiin viime vuonna rata- ja kenttäurheilussa. Kymmenen noista ennätyksistä kuuluu Yhdysvaltain urheilijoille.

Vuoden Sensatio oli Gunnar Hägg, 24 vuoden ikäinen ruotsalainen palosotilas, joka saavutti 11 uutta ennätystä mailista viiteentuhanteen metriin.

Eräät hänen uusista ennätyksistään olivat hänen entisten ennätystensä parantelua, mutta hän päätti vuoden seuraavat kansainväliset ennätykset omistaen: Maili 4:04.6, 1,500 m. 3:45.8, 2,000 m. 5:11.8, 3,000 m. 8:01.2 ja 5,000 m. 13:58.2.

Fred Wolcott, entinen Rice Institute'in aituri, ja Grover Klemmer, San Franciscon Olympic Clubin jäsen, saivat kaksi ennätystä nimiinsä kumpikin niistä, joita amerikalaiset olivat saavuttaneet.

Wolcottin ennätykset ovat 22.5 sekuntia 220 jardin ja 22.3 sekuntia 200 metrin mataloilla aidoilla. Klemmerin ennätykset ovat 46 sekuntia 400 metrin ja 46.4 440 jardin juoksuissa. Viimeksimainittu aika on sama kuin entinen maailmanennätys, minkä omistaa Ben Eastman.

Les Steersin korkeushyppy 6 jalkaa 11 tuumaa ja Cornelius Warmerdamin seiväshyppy 15 jalkaa 5¾ tuumaa hyväksyttiin ennätyksiksi. Warmerdam kuitenkin jo on rikkonut tuon ennätyksensä tuloksella 15 jalkaa 7¾ tuumaa.

Harold Davisin aika 10.2 sadalla metrillä hyväksyttiin, se ollen sama kuin Jesse Owensin maailmanennätys.

Viestinjuoksuennätyksiä amerikalaisille hyväksyttiin kaksi, molemmat California-yliopiston saavuttamia ja ollen — 3:09.4 maililla ja 7:34.4 kahdella maililla.

Archie Harrisin kiekonheiton tulos 174 jalkaa 8¾ tuumaa hyväksyttiin, mutta se ei pääse ennätyskirjoihin sillä italialaisella Adolfo Consolinille hyväksyttiin kaksi tuumaa parempi ennätys, tulos 174 jalkaa 10¾ tuumaa.

Eräät muut hyväksytyt ennätykset ovat: 1,000 m. 2:21.5, Rudolph Harbig, Saksa; 20,000 m. 1:03:01.2, Andras Csaplar, Unkari; neljän mailin viestinjuoksu 17:02.8, Brandkarens Sports Club, Ruotsi; 3,200 metrin viestin juoksu 7:30.4, Saksan kansallinen joukkue; 6,000 metrin viestinjuoksu 15:42, Brandkarens Sports Club, Ruotsi.

WHITE ROCK & R. I. RED
KANANPOIKASIA
Kaikki kanamme veritestattuja ja ovat 100% vapaita valkovatsurista.
LEMIRE POULTRY FARM
Ashburnham, Mass. Tel. 7-3.

Lehmiä myytävänä!
Yksi juuri poikinut ja kaksi pian poikivaa lehmää myytävänä
WILHO SALMISELLA
Hubbardston, Mass.
Tel. 58—11

Monet kiitoksemme
siitä kannatuksesta, jota olemme teiltä saaneet. Me pyrimme aina säästämään teille rahaa kun ostatte meiltä
★
TAPETTEJA, PEILEJÄ, VERHOJA, RULLAKARTIINEJA, IKKUNANLASEJA, MAALEJA, VENETIAN-VERHOJA, ynnä muita
★
Norfolk Paint AND Wallpaper Store
730 Main St. (City haalin vieressä) Fitchburg
Tel. 59 — Täällä puhutaan suomea.

RITTER for FLOWERS
360 Main St. Fitchburg, Mass.
Tel. 415

Surulla ilmoitan, että rakas puolisoni

Helmi Maria Huhtaniemi

(omaa sukua Rissanen)

vaipui kuolemanuneen Lucy Helen-sairaalassa, Fitchburgissa, Massachusettsissa, 15 päivänä tammikuuta 1943 36 vuoden, 10 kuukauden ja 26 päivän ikäisenä. Hän oli syntynyt Fitchburgissa, Mass., 19 päivänä helmikuuta 1906.

Lähinnä kanssani suremaan jäi äiti, Anna Rissanen, ja veljet John ja Ilmar.

SVANTE HUHTANIEMI.

Mikä liikkumaten hiljaisuus.
Ei mitään kuule, vaiti kaikki on.
Puoliso.

Hän lähti, ilon vei.
Nyt kylmä talvi on
ja kaikki pimeää.
Äiti ja veljet.

Mitä kauneimmin kiitämme kaikki niitä jotka ottivat osaa suureen suruumme lähettämällä kortteja ja kukkia. — **Samat.**